

De werkloosheid in België, Duitsland, Frankrijk en Nederland volgens drie benaderingen

Editie 2017

Inhoudstafel:

1	WERKLOOSHEIDSSSTATISTIEKEN EN -DEFINITIES	2
1.1	<i>Inleiding</i>	2
1.2	<i>Problematiek van internationale vergelijkbaarheid</i>	2
1.3	<i>De vergoede volledige werkloosheid (administratieve gegevens)</i>	4
1.4	<i>De werkloosheid in strikte zin (geharmoniseerde statistiek)</i>	7
1.5	<i>De werkloosheid in ruime zin (geharmoniseerde statistiek)</i>	8
2	RESULTATEN PER BENADERING	9
2.1	<i>De vergoede volledige werkloosheid (administratieve gegevens)</i>	9
2.1.1	<i>Evolutie van de vergoede volledige werkloosheid</i>	9
2.1.2	<i>Structuur van de vergoede volledige werkloosheid</i>	11
2.1.3	<i>Werkloosheidsratio's</i>	12
2.2	<i>De werkloosheid in strikte zin (geharmoniseerde statistiek)</i>	14
2.3	<i>De werkloosheid in ruime zin (geharmoniseerde statistiek)</i>	15
2.4	<i>Vergelijking van de geharmoniseerde werkloosheidsstatistieken in strikte en in ruime zin</i>	17
3	DE TEWERKSTELLING EN INACTIVITEIT	19
4	CONCLUSIE	23
5	STATISTISCHE BIJLAGE	24
5.1	<i>De vergoede volledige werkloosheid (administratieve gegevens)</i>	24
5.1.1	<i>De vergoede volledige werkloosheid in absolute maandcijfers (in duizendtallen)</i>	24
5.1.2	<i>Evolutie van de vergoede volledige werkloosheid</i>	25
5.1.2.1	<i>Tabellen (in duizendtallen)</i>	25
5.1.2.2	<i>Grafieken</i>	27
5.1.3	<i>Structuur van de vergoede volledige werkloosheid</i>	28
5.1.4	<i>Werkloosheidsratio's</i>	29
5.2	<i>De verdeling van de bevolking op arbeidsleeftijd (15-74 jaar) in 2017: geharmoniseerde statistieken</i>	30
5.3	<i>Contextgegevens</i>	35
5.3.1	<i>Evolutie van de bevolking</i>	35
5.3.2	<i>Structuur van de tewerkstelling</i>	37

1

Werkloosheidsstatistieken en -definities

1.1

Inleiding

In het verleden publiceerde de RVA reeds een aantal studies waarin de werkloosheid in België en zijn buurlanden Duitsland, Frankrijk en Nederland volgens drie verschillende benaderingen werd vergeleken.¹ De RVA wenst in de mate van het mogelijke een jaarlijkse actualisering van de resultaten van die vergelijking te voltooien, met inbegrip van eventuele herzieningen die door de diverse betrokken instanties werden aangebracht voor de voorgaande periode. Wij vangen zoals gewoonlijk aan met een beknopte herhaling van de problematiek met betrekking tot de internationale vergelijking van werkloosheidsstatistieken en een beschrijving van de gebruikte methodologieën.

1.2

Problematiek van internationale vergelijkbaarheid

België kent net als de andere landen meerdere werkloosheidstatistieken. In de eerste plaats bestaan er administratieve statistieken, die worden opgesteld door de bevoegde administraties. Als federaal organisme bevoegd voor de werkloosheidsuitkering publiceert de RVA statistieken over de vergoede werkloosheid. Deze statistieken zijn gebaseerd op uitgevoerde betalingen in de loop van de maand. De gemeenschaps- of gewestelijke organismen die bevoegd zijn voor het begeleiden van werkzoekenden (VDAB, Forem, Actiris en ADG) publiceren statistieken over al dan niet uitkeringstrekkende werkzoekenden, die bij hen zijn ingeschreven op het einde van de maand.

Anderzijds publiceert Eurostat, de statistische dienst van de Europese Commissie, een geharmoniseerde werkloosheidstatistiek om internationale vergelijkingen uit te voeren. Deze statistiek is gebaseerd op een gemeenschappelijke enquête die op trimestriële basis wordt afgenomen bij een steekproefpopulatie in elke lidstaat van de Europese Unie. Daarnaast publiceert Eurostat ook een geharmoniseerde maandelijks werkloosheidstatistiek. Om deze harmonisering te bekomen, worden de enquêteresultaten geïnterpoleerd, o.a. door er de evolutie bij te betrekken die blijkt uit de administratieve gegevens over het aantal werkzoekenden.

¹ In omgekeerd chronologische volgorde:

- De werkloosheid in België, Duitsland, Frankrijk en Nederland volgens drie benaderingen - juli 2017
- De werkloosheid in België, Duitsland, Frankrijk en Nederland volgens drie benaderingen - juni 2016
- Verdere evolutie van de geharmoniseerde werkloosheid in ruime zin. Werkloosheid in ruime zin in België, Duitsland, Frankrijk en Nederland in 2014 - juli 2015
- Update: evolutie van de vergoede werkzoekende volledig werklozen in België, Duitsland, Frankrijk en Nederland - Periode 2007-2014 - juli 2015
- Vergelijking van de evolutie van de vergoede, werkzoekende volledig werklozen in België, Duitsland, Frankrijk en Nederland - september 2013
- De geharmoniseerde werkloosheid in ruime zin - september 2013

Wanneer men werkloosheidstatistieken internationaal probeert te vergelijken, stoot men op een aantal moeilijkheden. De administratieve statistieken worden beïnvloed door de van toepassing zijnde reglementering. Binnen één land kan dit reeds zorgen voor statistische breuken bij reglementaire wijzigingen. Bij vergelijking tussen verschillende landen worden we geconfronteerd met sterk afwijkende reglementeringen of zelfs stelsels.

Dit is de reden waarom internationale vergelijkingen gebaseerd zijn op de gegevens van enquêtes die via een steekproef in elk land worden afgenomen. Hierdoor vertrekt de internationale vergelijking van een gemeenschappelijke basis, waardoor de statistiek minder gebaseerd is op reglementering (al wordt ze er wel door beïnvloed: cf. deel 1.4), maar ook deze kent zijn limieten. Zo is er altijd een zekere foutenmarge, veroorzaakt door de steekproefomvang, en bieden de bij Eurostat gepubliceerde enquêteresultaten geen informatie om de vergoede werkloosheid te vergelijken. Bovendien is deze statistiek gebaseerd op de (t.o.v. administratieve statistieken) vrij strikte IAO-definitie van de werkloosheid. Daarom heeft Eurostat dan ook een aantal aanvullende indicatoren voor de werkloosheid ontworpen om in het kader van internationale vergelijking een ruimere definitie af te bakenen van de werkloosheid dan de standaard IAO-definitie.

Rekening houdend met de competenties van de RVA pogen wij voor België en zijn buurlanden Duitsland, Frankrijk en Nederland een algemene vergelijking te maken van [1] de vergoede volledige werkloosheid volgens administratieve gegevens over het aantal betalingen, die worden gepubliceerd door de daarvoor bevoegde instanties in elk van deze landen, [2] de geharmoniseerde werkloosheid in strikte zin volgens de IAO-definitie en [3] de geharmoniseerde werkloosheid in ruime zin op basis van de bijkomende Eurostatindicatoren.

1.3

De vergoede volledige werkloosheid (administratieve gegevens)

In elk land wordt de notie 'werkloosheid' volgens andere criteria afgebakend. Voor het bekomen van vergelijkbare cijfers voor België, Duitsland, Frankrijk en Nederland werd daarom gekozen voor het tellen van de vergoede volledige werkloosheid bij werkzoekenden in een vrij brede zin, waardoor we de internationale verschillen in onze definitie konden integreren. Onder 'brede zin' begrijpen wij in deze context dat we ons niet alleen baseren op de uitkeringsvormen die uitgaan van een verzekeringsbeginsel, maar ook de diverse uitkeringen in beschouwing nemen die kaderen in een solidariteitsprincipe (sociale bijstand).²

Wij tellen de werklozen die

- op basis van hun werkloosheid volgens de nationale regelgeving in hun land recht hebben op een uitkering ongeacht in welk vergoedingsregime;
- worden beschouwd als volledig werkloos (geen enkele vorm van arbeid gedurende hun werkloosheidsperiode) volgens de modaliteiten van het desbetreffende vergoedingsregime;
- werkzoekend zijn volgens de modaliteiten van het desbetreffende vergoedingsregime; en
- beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt volgens de modaliteiten van het desbetreffende vergoedingsregime.

Voor elk van de vier landen werden de instanties gezocht die bevoegd zijn voor de toepassing van de gevonden uitkeringsstelsels en/of voor de publicatie van betrouwbare statistieken over het aantal uitkeringsgerechtigden. Telkens werd hun meest systematisch te verschijnen statistiek geselecteerd als bron. De gevraagde cijfers kunnen worden verzameld met een vertraging van ca. 4 tot 5 maanden. De resultaten van deze moeilijke oefening dienen met de nodige voorzichtigheid te worden geïnterpreteerd.

² Het gaat met andere woorden om een bredere doelgroep dan gedefinieerd wordt in de verordening (EG) nr. 883/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels Art. 61-65, aangezien die laatstgenoemde definitie kadert in het recht op sociale zekerheid, niet op sociale bijstand of bestaansminimum.

Tabel 1
Overzicht van de geselecteerde administratieve statistieken

	Gegevensreeks	Categorie	Bron
België	UVW-WZ	Werkloosheidsverzekering	RVA
	Volledig leefloon op beroepsleeftijd	Sociale bijstand	POD Maatschappelijke Integratie
	Volledige fin. hulp (equivalent van het leefloon) op beroepsleeftijd	Sociale bijstand	POD Maatschappelijke Integratie
Duitsland	Arbeitslosengeld SGB III - arbeidslos	Werkloosheidsverzekering	Monatsberichte BFA (DEU.)
	Arbeitslosengeld II SGB II - arbeidslos	Sociale bijstand	Monatsberichte BFA (DEU.)
	- Aufstocker - arbeidslos	Sociale bijstand	Monatsberichte BFA (DEU.)
Frankrijk	RAC (allocations d'Assurance Chômage) sans AFR (allocations de formation reclassement)	Werkloosheidsverzekering	Pôle emploi: Séries Statistiques
	Solidarité: allocation de solidarité spécifique (ASS) + allocation temporaire d'attente (ATA) + allocation équivalent retraite (AER) + allocation transitoire de solidarité (ATS) - remplacement	Sociale bijstand	Pôle emploi: Séries Statistiques
	Revenu de solidarité active (socle seul)	Sociale bijstand	CAF: L'e-ssentiel + RSA Conjoncture
Nederland	Werkloosheidsw et-uitkering	Werkloosheidsverzekering	Centraal Bureau voor de Statistiek
	WWB-uitkeringen (Wet Werk en Bijstand)	Sociale bijstand	Centraal Bureau voor de Statistiek

Voor België worden via de gegevensbank van de RVA de werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (UVW-WZ) geteld na voltijdse arbeid, met inschakelingsuitkering (de voormalige wacht- of overbruggingsuitkering), de niet-vrijgestelde UVW-WZ na vrijwillig deeltijdse arbeid en de werkzoekende voltijds werklozen met bedrijfstoelag (het voormalige brugpensioen).

Voor uitkeringsgerechtigden van het (equivalent van het) leefloon worden enkel die uitkeringsgerechtigden geteld die op beroepsleeftijd zijn en een volledig (equivalent van het) leefloon ontvangen. Via de POD Maatschappelijke Integratie worden ons hiertoe statistieken bezorgd, die gedetailleerder zijn dan degene die op hun website beschikbaar zijn.³

Duitsland voorziet werkloosheidsuitkeringen via de stelsels van *Arbeitslosengeld* en *Arbeitslosengeld II*. Deze uitkeringen worden ook toegekend aan wie minder dan 15 uur per week werkt. Slechts de volledig werklozen (*arbeitslosen*) worden door ons geteld. De zogenaamde *Aufstocker* worden slechts eenmaal geteld.⁴ De uitkeringsgerechtigden van *Sozialgeld* worden niet in beschouwing genomen, aangezien zij niet beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt (ruim 90% minderjarigen). Als bron worden de *Monatsberichte* van de *Bundesagentur für Arbeit* gehanteerd.

³ NB: Voor het leefloon geldt een termijn van 3 maanden voor het bekomen van minder dan 1% vertragingen, voor het equivalent van het leefloon 6 maanden. Aangezien alle absolute aantallen worden weergegeven in duizendtallen, levert deze timing echter weinig zichtbare verschillen op.

Ten gevolge een technische correctie zijn de aantallen geteld voor het leefloon herzien t.o.v. de aantallen die in de voorgaande publicaties werden weergegeven. De voornaamste wijziging in deze editie t.o.v. de voorgaande is de opname van een groot aantal gerechtigden met een niet-EU-nationaliteit. De herziening is in deze editie dan ook enigszins omvangrijker dan in voorgaande edities het geval was.

⁴ De *Aufstocker* zijn werklozen die tegelijk zowel *Arbeitslosengeld* als *Arbeitslosengeld II* ontvangen. Om een dubbele telling van deze groep te vermijden, wordt het aantal *arbeitslose Aufstocker* eenmaal afgetrokken van de som van de *arbeitslosen* die via deze stelsels een uitkering ontvangen.

Binnen de Franse werkloosheidsverzekering bestaan twee stelsels: de *assurance de chômage* en de *solidarité*. Binnen de *assurance* wordt het aantal uitkeringsgerechtigden van de *allocations d'aide au retour à l'emploi* (ARE) zonder *allocations de formation reclassement* (AFR) geteld. Deze laatste vorm van uitkeringen impliceert immers dat de werklozen zijn vrijgesteld van het zoeken naar werk gedurende de opleiding in kwestie.

De *solidarité* omvat vier verschillende uitkeringsstelsels: *allocation de solidarité spécifique* (ASS), *allocation temporaire d'attente* (ATA), *allocation équivalent retraite* (AER) en *allocation transitoire de solidarité* (ATS). Behalve de ATA kunnen deze allen ook worden uitgekeerd als een aanvullende uitkering bij een andere bron van inkomsten (*complément*). Het gaat in dat geval om niet-volledig werklozen of om werklozen die binnen een ander uitkeringsstelsel reeds geteld worden. Precieze cijfers over deze categorie zijn niet beschikbaar, maar hun aandeel werd door DARES op 4% geschat.⁵ Er wordt dan ook slechts 96% van deze uitkeringsgerechtigden door ons geteld. De online statistieken van *Pôle Emploi* dienen als bron voor al deze genoemde categorieën.

Wie in Frankrijk als werkloze geen beroep kan doen op de werkloosheidsverzekering, kan via de *caisse des allocations familiales* (CAF) een minimuminkomen verkrijgen, de *revenu de solidarité active* (RSA). Wij tellen slechts de werklozen die een volledige RSA krijgen (*socle seul*). Hun aantal werd in het verleden op trimestriële basis gepubliceerd door CAF in de *RSA Conjoncture* (vroeger werden dezelfde statistieken gepubliceerd in het kader van hun online tijdschrift *l-e-sentiel*), maar is momenteel opgenomen als één van de online statistieken van het CAF. Om tot maandcijfers te komen worden de ontbrekende aantallen geïnterpoleerd via pro-ratadistributie.

Volledig werklozen in Nederland kunnen o.b.v. arbeidsprestaties toegelaten worden tot de WW-uitkering (Werkloosheidswet). Vroeger was deze ook toegankelijk voor wie minder dan 12 uur per week werkte, maar dat is niet meer toegestaan binnen de huidige reglementering. Wie onvoldoende arbeidsprestaties kan voorleggen, dient een beroep te doen op een uitkering binnen de Algemene Bijstand. Tot 1 januari 2012 werd binnen dit stelsel nog de WIJ-uitkering voor jongeren (Wet Investeren in Jongeren) afgebakend, die nu integraal deel uitmaakt van de Algemene Bijstand. Het Nederlandse Centraal Bureau voor de Statistiek publiceert echter breukloze reeksen⁶ van de uitkeringsstrekkers in deze categorie: binnen de statistieken van de WW-uitkering zijn alleen de volledig werklozen opgenomen en binnen Algemene Bijstand worden ook de uitkeringsgerechtigden van de WIJ gerekend.

Om de lectuur van deze statistiek te vereenvoudigen, plaatsen wij elk uitkeringsstelsel dat voornamelijk steunt op een verzekeringsprincipe onder de noemer 'werkloosheidsverzekering'. Stelsels die eerder steunen op solidariteit klasseren wij als 'sociale bijstand'.

⁵ Cf. DARES. « Les Allocataires du Régime d'Assurance Chômage en 2009. » *DARES Analyses*. N° 30. April 2011. Web. <<http://travail-emploi.gouv.fr/IMG/pdf/2011-030.pdf>>

⁶ De waarden voor de recentste maanden van deze reeksen betreffen vaak projecties door het CBS. De omvang van deze vertraging varieert.

1.4

De werkloosheid in strikte zin (geharmoniseerde statistiek)

De werkloosheidsdefinitie van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO), waarop de Enquête naar de Arbeidskrachten is gebaseerd, bevat 3 verschillende aspecten:

1. een werkloze is niet tewerkgesteld;
2. een werkloze is direct beschikbaar voor de arbeidsmarkt;
3. een werkloze gaat actief op zoek naar een tewerkstelling.

Voor de IAO is de werkloze dus per definitie een werkzoekende volledig werkloze. De specifieke criteria waarmee de toestand van werkloosheid wordt bepaald, zijn eveneens vastgelegd:

1. Wie gedurende de referentieweek minder dan een uur arbeid in loondienst of andere arbeid verricht, is niet tewerkgesteld.
2. Wie bereid is te werken binnen de 2 weken volgend op de referentieweek, is direct beschikbaar voor de arbeidsmarkt.
3. Wie gedurende de laatste 4 weken, inclusief de referentieweek, werk heeft gezocht of werk heeft gevonden waarbinnen hij/zij zal worden tewerkgesteld binnen een periode van 3 maanden, gaat actief op zoek naar een tewerkstelling.

Iemand die werkt, ook al is dat maar één uur per week, is volgens de IAO-definitie niet werkloos. Daarin verschilt deze definitie van een groot aantal administratieve statistieken die op nationaal niveau worden gecreëerd. Die statistieken tellen heel wat mensen die in meer of mindere mate beperkte activiteiten uitoefenen (bv. uitzendkrachten), maar geregistreerd staan als werkzoekend en/of een werkloosheidsvergoeding krijgen. Verder sluit de strikte IAO-definitie heel wat werkzoekenden uit die niet onmiddellijk beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt of minder tot niet intensief op zoek gaan naar werk.

Ondanks het feit dat de EAK wordt georganiseerd om bij internationale vergelijking van de arbeidsmarkt het effect van verschillen in regelgeving per land te neutraliseren, kan ervan worden uitgegaan dat de nationale regelgeving toch een zekere invloed uitoefent op de enquêteresultaten. Zowel het zoekgedrag en de beschikbaarheid van de respondenten als de inschatting van de eigen situatie wordt immers in meerdere of mindere mate mee bepaald door de verplichtingen (zoals bv. op het vlak van de inschrijving als werkzoekende), toekenningsvoorwaarden en vergoedbaarheidsduur van diverse nationale uitkeringsstelsels, alsook van de aard van de controle hierop.

1.5

De werkloosheid in ruime zin (geharmoniseerde statistiek)

De EAK betracht op basis van de IAO-definitie de bevolking in te delen in drie verschillende posities ten opzichte van de arbeidsmarkt: tewerkstelling, werkloosheid en inactiviteit. Tewerkgestelden en werklozen worden daarbij samen beschouwd als de actieve bevolking. Het onderscheid tussen tewerkstelling en werkloosheid wordt bepaald door het eerste van de genoemde criteria van de IAO-definitie, het onderscheid tussen werkloosheid en inactiviteit door de laatste twee.

Tabel 2

Schematische voorstelling van de bevolkingsindeling volgens de EAK

Actieve bevolking		Inactieve bevolking
Tewerkstelling	Werkloosheid	Inactiviteit
	Direct beschikbaar en actief werkzoekend	Niet direct beschikbaar en/of actief werkzoekend
Tewerkgesteld (1 uur of meer in de referentieweek)	Niet-tewerkgesteld	

De drie aanvullende indicatoren van Eurostat brengen de populaties in kaart die behoren tot de tewerkgestelde of inactieve bevolking, maar zich in de marge rond de werkloosheid bevinden. Het betreft:

- binnen de tewerkgestelde bevolking de respondenten die deeltijds zijn tewerkgesteld, maar meer willen werken (de ondertewerkstelling);
- binnen de inactieve bevolking (de potentiële arbeidskrachten):
 - a. de respondenten die actief naar werk zoeken, maar niet direct beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt omwille van studies, tijdelijke ziekte of familiale of persoonlijke redenen;
 - b. de respondenten die direct beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt, maar niet actief naar werk zoeken omdat ze “ontmoedigd” zijn of omwille van studies of familiale of persoonlijke redenen.

Door deze marges in beschouwing te nemen, bekomen we een definitie van werkloosheid in ruime zin, die toelaat de vergelijkingen op basis van de werkloosheid in strikte zin te nuanceren.

Tabel 3

Schematische voorstelling van de werkloosheid in ruime zin

Tewerkstelling			Werkloosheid in strikte zin	Inactiviteit	
Voltijdse tewerkstelling	Vrijwillig deeltijdse tewerkstelling	Onder-tewerkstelling		Potentiële arbeidskrachten	Niet-potentiële arbeidskrachten
			Werkloosheid in ruime zin		

2

Resultaten per benadering

2.1

De vergoede volledige werkloosheid (administratieve gegevens)

2.1.1

Evolutie van de vergoede volledige werkloosheid

Met de in deel 1 beschreven methode kunnen maandelijkse gegevensreeksen verkregen worden over de vergoede volledige werkloosheid van werkzoekenden vergoed via een stelsel van werkloosheidsverzekering, via een stelsel van sociale bijstand of van de totale vergoede volledige werkloosheid. Met deze maandcijfers kunnen gemiddelden worden berekend per trimester en per jaar.

Tabel 4

Vergoede volledige werkloosheid:
werkloosheidsverzekering, sociale bijstand en totaal (absolute cijfers)

	Werkloosheidsverzekering				Sociale bijstand				Totale vergoede volledige werkloosheid			
	België	Duitsland	Frankrijk	Nederland	België	Duitsland	Frankrijk	Nederland	België	Duitsland	Frankrijk	Nederland
2012	441.406	747.555	2.135.737	303.192	71.838	1.836.333	1.631.414	322.267	513.244	2.583.888	3.767.150	625.458
2013	457.785	802.514	2.208.820	393.658	74.072	1.819.583	1.774.740	348.467	531.856	2.622.098	3.983.560	742.125
2014	458.642	774.718	2.250.704	438.042	76.460	1.799.583	1.869.856	371.725	535.102	2.574.301	4.120.560	809.767
2015	417.432	720.778	2.416.336	429.325	86.726	1.772.417	1.898.843	381.533	504.158	2.493.195	4.315.179	810.858
2016	395.213	673.335	2.475.171	444.183	95.291	1.713.250	2.067.184	393.217	490.504	2.386.585	4.542.355	837.400
2017	373.701	641.083	2.507.090	395.708	105.966	1.599.417	2.027.068	399.467	479.667	2.240.500	4.534.158	795.175

Tabel 5

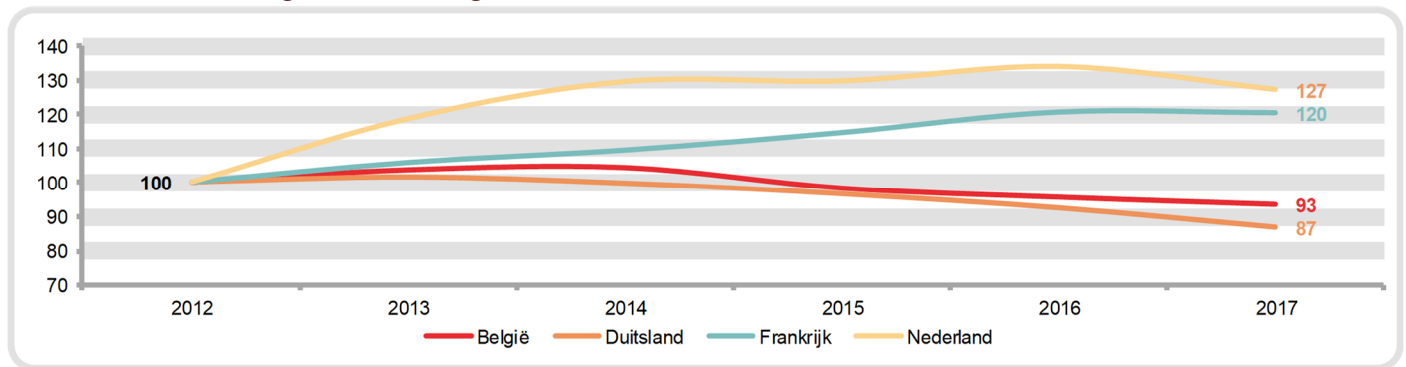
Evolutie van de vergoede volledige werkloosheid:
werkloosheidsverzekering, sociale bijstand en totaal; basis = 2012

	Werkloosheidsverzekering				Sociale bijstand				Totale vergoede volledige werkloosheid			
	België	Duitsland	Frankrijk	Nederland	België	Duitsland	Frankrijk	Nederland	België	Duitsland	Frankrijk	Nederland
2012	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
2013	104	107	103	130	103	99	109	108	104	101	106	119
2014	104	104	105	144	106	98	115	115	104	100	109	129
2015	95	96	113	142	121	97	116	118	98	96	115	130
2016	90	90	116	147	133	93	127	122	96	92	121	134
2017	85	86	117	131	148	87	124	124	93	87	120	127

Hierbij valt op dat de vergoede werkloosheid gestoeld op een verzekeringsbeginsel voor België en Duitsland vrij duidelijk is gedaald (respectievelijk - 15% en - 14% t.o.v. 2012). De voornaamste evolutie voor de beide landen doet zich voor bij de sociale bijstand, waarvoor België een evolutie laat noteren van + 48% t.o.v. 2012; Duitsland daarentegen een daling van 13%. De sociale bijstand laat ook een stijging noteren in Frankrijk en Nederland (+ 24%).

Grafiek 1

Evolutie van de vergoede volledige werkloosheid; basis = 2012

Met grafiek 1 stellen wij het effect van deze evoluties op de totale vergoede werkloosheid voor de vier landen grafisch voor.

2.1.2

Structuur van de vergoede volledige werkloosheid

Het grootste verschil tussen de vier landen onderling manifesteert zich in de manier waarop de vergoede volledige werkloosheid bij werkzoekenden gestructureerd is. Tabel 6 brengt in kaart op welke wijze de werkloosheidsverzekering en de sociale bijstand zich in elk land ten opzichte van elkaar verhouden.

Tabel 6

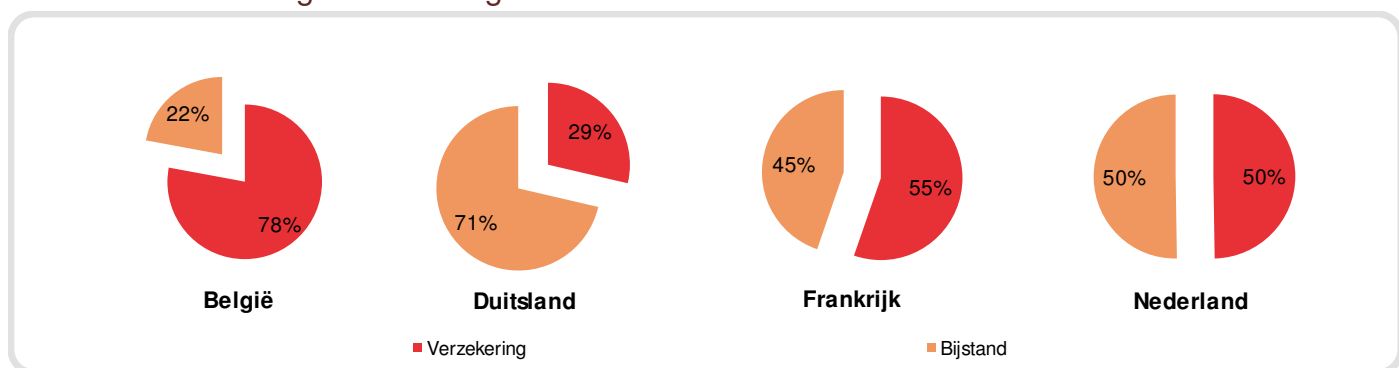
Onderlinge verhouding van de werkloosheidsverzekering en sociale bijstand

	België		Duitsland		Frankrijk		Nederland	
	Verzekering	Bijstand	Verzekering	Bijstand	Verzekering	Bijstand	Verzekering	Bijstand
2012	86%	14%	29%	71%	57%	43%	48%	52%
2013	86%	14%	31%	69%	55%	45%	53%	47%
2014	86%	14%	30%	70%	55%	45%	54%	46%
2015	83%	17%	29%	71%	56%	44%	53%	47%
2016	81%	19%	28%	72%	54%	46%	53%	47%
2017	78%	22%	29%	71%	55%	45%	50%	50%

Aangezien België het enige van de vier landen is met een werkloosheidsverzekeringstelsel dat in principe onbeperkt is in de tijd, kent ons land ook een relatief groter aandeel vergoede volledig werkloze werkzoekenden in een dergelijk stelsel. Voor 2017 gaat het om 78% t.o.v. 22% in sociale bijstand.⁷ In Frankrijk en Nederland is de verhouding tussen beide uitkeringsbeginsels daarentegen bijna gelijk. Duitsland is het enige van de vier landen met een veel groter aandeel uitkeringsgerechtigden in sociale bijstand dan in een verzekeringstelsel (71% t.o.v. 29% in 2017).

Grafiek 2

Structuur van de vergoede volledige werkloosheid in 2017

⁷ De stijging van het aandeel van de sociale bijstand met 8 procentpunt t.o.v. 2014 laat zich voornamelijk verklaren door de beperking van het recht op inschakelingsuitkeringen, waarvan de eerste gevolgen plaatsvonden vanaf 2015, cf. volume 2 van het RVA-jaarverslag en/of de RVA-brochure 'Trimestriële indicatoren van de arbeidsmarkt'.

2.1.3

Werkloosheidsratio's

De evolutie van de werkloosheid in absolute cijfers wordt uiteraard beïnvloed door de evolutie van de bevolking. Daarom is het nuttig om de werkloosheid voor de vier landen te vergelijken a.d.h.v. werkloosheidsratio's. Voor het berekenen van werkloosheidsratio's op basis van de vergoede volledige werkloosheid hebben we nood aan de bevolkingsaantallen in elk van deze landen. Hiervoor doen we beroep op Eurostat (statistiek lfsq_pganws). We kunnen deze werkloosheidsratio's berekenen ten opzichte van de actieve bevolking en/of ten opzichte van de totale bevolking op beroepsleeftijd (15-74 jaar).

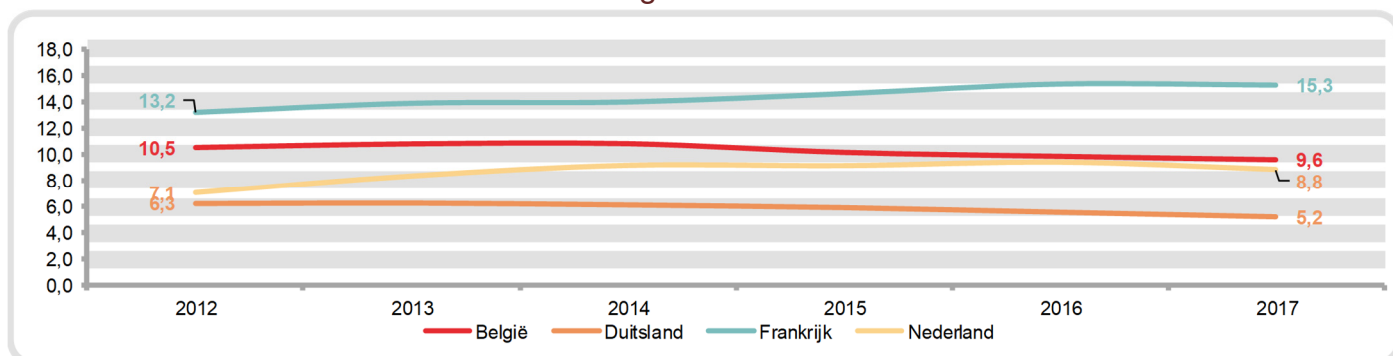
Tabel 7

Werkloosheidsratio's o.b.v. de vergoede volledige werkloosheid

	Actieve bevolking					Totale bevolking op arbeidsleeftijd			
	België	Duitsland	Frankrijk	Nederland		België	Duitsland	Frankrijk	Nederland
2012	10,5	6,3	13,2	7,1	2012	6,3	4,2	8,3	5,0
2013	10,8	6,3	13,9	8,3	2013	6,4	4,3	8,8	5,9
2014	10,8	6,2	14,0	9,1	2014	6,5	4,2	8,8	6,4
2015	10,2	5,9	14,7	9,1	2015	6,1	4,1	9,2	6,4
2016	9,9	5,6	15,4	9,4	2016	5,9	3,8	9,6	6,6
2017	9,6	5,2	15,3	8,8	2017	5,7	3,6	9,5	6,2
Evol. 2012 - 2017	- 0,9	- 1,1	+ 2,1	+ 1,7	Evol. 2012 - 2017	- 0,5	- 0,6	+ 1,2	+ 1,2
	- 8,4%	- 17,0%	+ 15,6%	+ 24,7%		- 8,2%	- 14,2%	+ 14,0%	+ 23,9%
Evol. 2016 - 2017	- 0,2	- 0,4	- 0,1	- 0,5	Evol. 2016 - 2017	- 0,1	- 0,2	- 0,1	- 0,4
	- 2,5%	- 6,6%	- 0,5%	- 5,8%		- 2,2%	- 6,1%	- 0,9%	- 5,8%

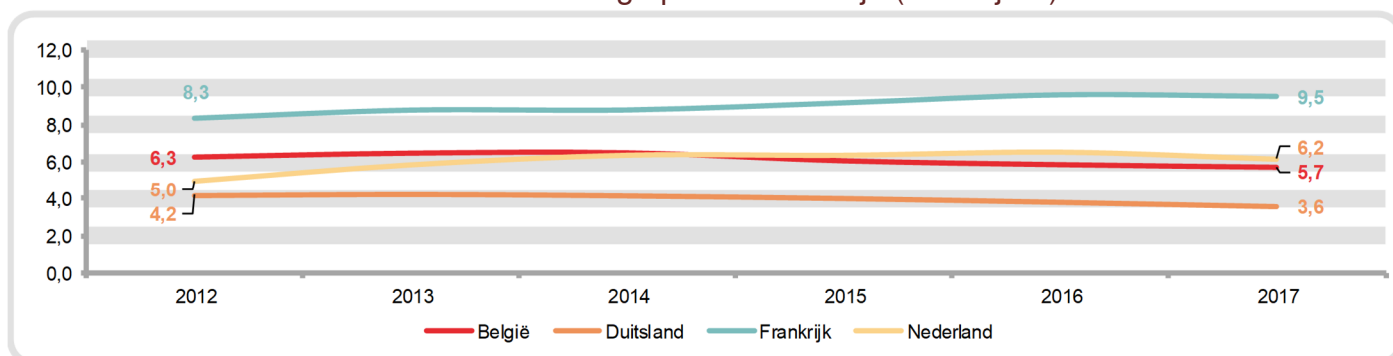
Grafiek 3

Werkloosheidsratio t.o.v. de actieve bevolking

Grafiek 4

Werkloosheidsratio t.o.v. de totale bevolking op arbeidsleeftijd (15-74 jaar)

Deze benadering bevestigt het relatief stabiele karakter van de vergoede volledige werkloosheid in België (t.o.v. de actieve bevolking – 0,9 procentpunt sinds 2012), waar Duitsland een sterkere daling (– 1,1 procentpunt) en Frankrijk en Nederland uitgesproken stijgingen laten noteren (respectievelijk + 2,0 en + 1,7 procentpunt).

Wat betreft de bevolkingsevoluties (tabel 8), valt het daarenboven op dat de bevolking op arbeidsleeftijd in Duitsland minder is gestegen sinds 2012 (+ 1%). Dit impliceert in het geval van een stabiele of groeiende economie een hogere kans op tewerkstelling en dus een lagere werkloosheid. België, Frankrijk en Nederland laten daarentegen een sterker stijgend bevolkingsaantal noteren (respectievelijk + 2%, + 6% en + 3% sinds 2012).

Tabel 8
Evolutie van de bevolking op arbeidsleeftijd (15-74 jaar)

	België	Duitsland	Frankrijk	Nederland
2012	100	100	100	100
2013	100	100	100	101
2014	101	100	104	101
2015	101	100	104	101
2016	102	101	105	102
2017	102	101	106	103

Bron: Eurostat - lfsq_pganws

2.2

De werkloosheid in strikte zin (geharmoniseerde statistiek)

Tabel 9

De werkloosheid in strikte zin in 2017

	Werkloosheid	Actieve bevolking	Werkloosheidsgraad	Vershil tot Europees gemiddelde in procentpunt
België	353,7	4.982,7	7,1	- 0,5
Duitsland	1.621,3	43.111,0	3,8	- 3,9
Frankrijk	2.787,9	29.638,3	9,4	+ 1,8
Nederland	437,6	9.017,0	4,9	- 2,8
EU-28	18.781,1	245.815,9	7,6	

Bron: Eurostat - EAK (lfsa_ugan - lfsa_urgan), 15-74-jarigen

De werkwijze van de geharmoniseerde statistieken laat toe de gegevens over een land te vergelijken met een algemeen Europees gemiddelde. Wanneer we de vier landen in die zin vergelijken, blijkt er een grote variatie tussen de verschillende graden te bestaan: Frankrijk heeft een werkloosheidsgraad die hoger ligt dan het Europese gemiddelde (1,8 procentpunt hoger), terwijl de Duitse graad dan weer ca. de helft lager ligt dan dit gemiddelde.

De strikte definitie van de IAO leidt echter tot een verschuiving naar de inactiviteit van respondenten die wel tot op zekere hoogte verbonden zijn met de arbeidsmarkt en tot een verschuiving naar de activiteit van respondenten die een groter aantal uren zouden willen en kunnen werken. Sinds november 2011 stelt Eurostat dan ook drie aanvullende indicatoren ter beschikking om de grootorde van die verschuivingen beter te kunnen beschouwen. Dit brengt ons weer bij de geharmoniseerde werkloosheid in ruime zin.

2.3

De werkloosheid in ruime zin (geharmoniseerde statistiek)

Hiernavolgend schetsen wij per land de werkloosheid in ruime zin, telkens vergezeld door de ratio van deze populatie ten opzichte van de totale bevolking op arbeidsleeftijd (15-74 jaar)⁸. Aangezien het gaat om vrij recente indicatoren, die nog worden gekenmerkt door reeksbreuken, beperken we ons tot het jaar 2017. Tabel 10 geeft alvast een dergelijk overzicht voor de Europese Unie.

Tabel 10

De werkloosheid in ruime zin in 2017: EU-28

	Werkloosheid in strikte zin	Ondertewerkstelling	Potentiële arbeidskrachten	Werkloosheid in ruime zin
Absolute cijfers	18.781.075	8.973.000	10.416.000	38.170.075
Ratio	4,9	2,4	2,7	10,0

Bron: Eurostat - EAK (lfsi_sup_a - lfsa_pganws), 15-74-jarigen

De Belgische ratio van de werkloosheid in ruime zin bedraagt 8,3%. In totaal gaat het om 696.700 personen, waarvan er 353.700 (d.i. 51%) voldoen aan de criteria van de werkloosheid in strikte zin.

Tabel 11

De werkloosheid in ruime zin in 2017: België

	Werkloosheid in strikte zin	Ondertewerkstelling	Potentiële arbeidskrachten	Werkloosheid in ruime zin
Absolute cijfers	353.700	171.000	172.000	696.700
Ratio	4,2	2,0	2,1	8,3

Bron: Eurostat - EAK (lfsi_sup_a - lfsa_pganws), 15-74-jarigen

De Duitse ratio van de werkloosheid in ruime zin bedraagt 6,4%. Het aandeel van de werkloosheid in strikte zin, namelijk 1.621.250 van de 4.001.250 personen (d.i. 41%), ligt er lager dan in België.

Tabel 12

De werkloosheid in ruime zin in 2017: Duitsland

	Werkloosheid in strikte zin	Ondertewerkstelling	Potentiële arbeidskrachten	Werkloosheid in ruime zin
Absolute cijfers	1.621.250	1.373.000	1.007.000	4.001.250
Ratio	2,6	2,2	1,6	6,4

Bron: Eurostat - EAK (lfsi_sup_a - lfsa_pganws), 15-74-jarigen

⁸ NB: tot op heden is het aantal leeftijdsklassen dat beschikbaar is voor de bijkomende indicatoren relatief beperkt (m.n. 15-24 jaar, 15-74 jaar, 25-54 jaar, 25-74 jaar en 55-74 jaar).

Voor Frankrijk stemt het aandeel van de werkloosheid in strikte zin t.o.v. die in ruime zin overeen met de verhouding in België, namelijk 2.787.900 van de 5.451.900 (d.i. 51%). De ratio van werkloosheid in ruime zin bedraagt er 11,4%.

Tabel 13

De werkloosheid in ruime zin in 2017: Frankrijk

	Werkloosheid in strikte zin	Ondertewerkstelling	Potentiële arbeidskrachten	Werkloosheid in ruime zin
Absolute cijfers	2.787.900	1.582.000	1.082.000	5.451.900
Ratio	5,8	3,3	2,3	11,4

Bron: Eurostat - EAK (lfsi_sup_a - lfsa_pganws), 15-74-jarigen

Voor Nederland ten slotte bedraagt de ratio van werkloosheid in ruime zin 10,2%. Nederland telt het kleinste aandeel werklozen in strikte zin: 437.550 van de 1.311.550 personen (d.i. 33%).

Tabel 14

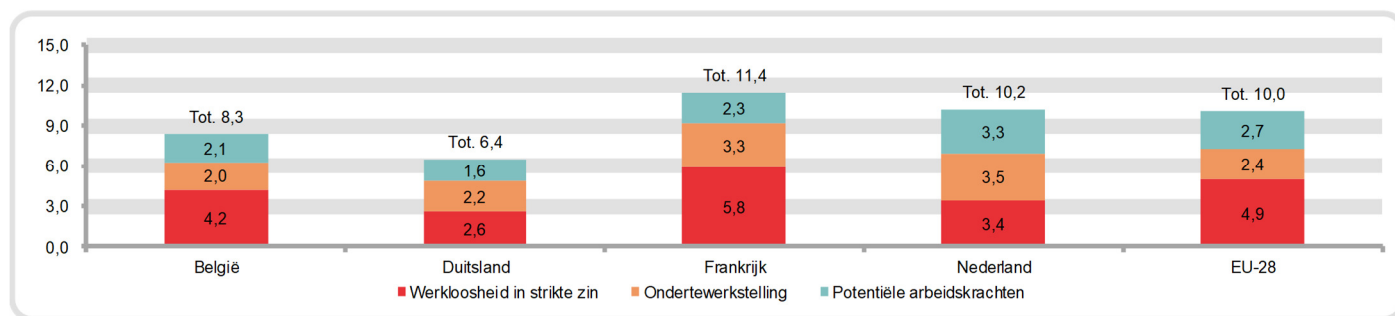
De werkloosheid in ruime zin in 2017: Nederland

	Werkloosheid in strikte zin	Ondertewerkstelling	Potentiële arbeidskrachten	Werkloosheid in ruime zin
Absolute cijfers	437.550	453.000	421.000	1.311.550
Ratio	3,4	3,5	3,3	10,2

Bron: Eurostat - EAK (lfsi_sup_a - lfsa_pganws), 15-74-jarigen

Grafiek 5

Ratio's van de werkloosheid in ruime zin in 2017

Bron: Eurostat - EAK (lfsi_sup_a - lfsa_pganws), 15-74-jarigen

2.4

Vergelijking van de geharmoniseerde werkloosheidsstatistieken in strikte en in ruime zin

Tabel 15 klasseert zowel voor de werkloosheid in strikte als in ruime zin de vier landen in oplopende volgorde van de ratio ten opzichte van de bevolking op arbeidsleeftijd (15-74 jaar) en toont de mate waarin de ratio van de andere landen verschilt van de laagste waarde.

Tabel 15

Variatie van de werkloosheidsratio in strikte zin en in ruime zin

Werkloosheid in strikte zin				Werkloosheid in ruime zin			
Land	Ratio	Verschil in %-punt	Verschil in %	Land	Ratio	Verschil in %-punt	Verschil in %
Duitsland	2,6	-	-	Duitsland	6,4	-	-
Nederland	3,4	+ 0,8	+ 30%	België	8,3	+ 1,9	+ 29%
België	4,2	+ 1,6	+ 62%	Nederland	10,2	+ 3,7	+ 58%
Frankrijk	5,8	+ 3,2	+ 124%	Frankrijk	11,4	+ 5,0	+ 77%
EU-28	4,9	+ 2,3	+ 89%	EU-28	10,0	+ 3,6	+ 56%

Bron: Eurostat - EAK (lfsi_sup_a - lfsa_pganws), 15-74-jarigen

Hierbij valt op te merken dat de onderlinge verschillen tussen de vier landen kleiner worden, wanneer we de werkloosheid in ruime (gemiddeld 55% verschil met de laagste ratio) in plaats van de werkloosheid in strikte zin beschouwen (gemiddeld 72% verschil). Verder dienen we ook op te merken dat België ten opzichte van zijn buurlanden de op één na laagste ratio laat noteren van de werkloosheid in ruime zin, terwijl Nederland voorgaat bij de werkloosheid in strikte zin.

Tabel 16

De evolutie 2012-2017 van de werkloosheid in strikte en in ruime zin

Werkloosheid in strikte zin			Absolute cijfers			Ratio t.o.v. de bevolking op arbeidsleeftijd		
	2012	2017	Evolutie in %			2012	2017	Evolutie in procentpunt
België	369,0	353,7	- 4%			4,5	4,2	- 0,3
Duitsland	2.224,4	1.621,3	- 27%			3,6	2,6	- 1,0
Frankrijk	2.677,4	2.787,9	+ 4%			5,9	5,8	- 0,1
Nederland	515,8	437,6	- 15%			4,1	3,4	- 0,7
EU-28	25.122,1	18.781,1	- 25%			6,7	4,9	- 1,7
Werkloosheid in ruime zin			Absolute cijfers			Ratio t.o.v. de bevolking op arbeidsleeftijd		
	2012	2017	Evolutie in %			2012	2017	Evolutie in procentpunt
België	687,0	696,7	+ 1%			8,4	8,3	- 0,03
Duitsland	5.016,4	4.001,3	- 20%			8,2	6,4	- 1,7
Frankrijk	5.469,4	5.451,9	- 0,3%			8,9	11,4	+ 2,5
Nederland	1.089,8	1.311,6	+ 20%			8,7	10,2	+ 1,5
EU-28	45.804,1	38.170,1	- 17%			12,1	10,0	- 2,1

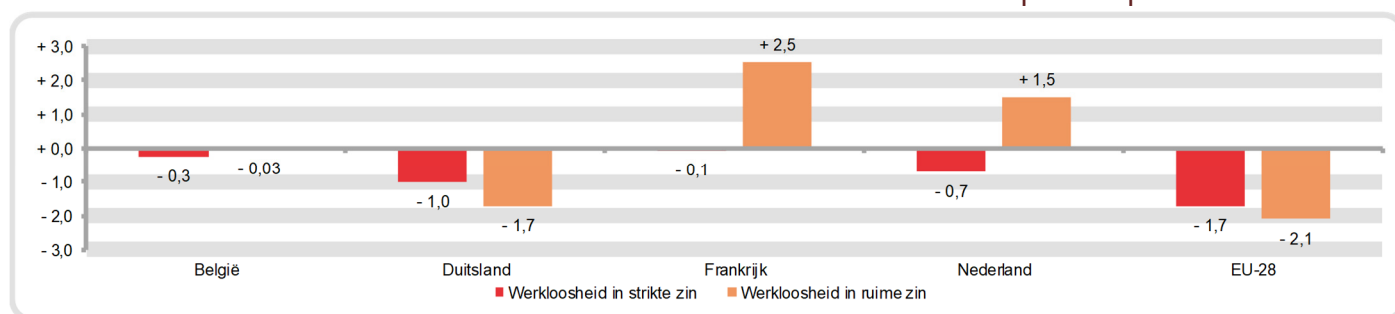
Bron: Eurostat - EAK (lfsi_sup_a - lfsa_pganws), 15-74-jarigen

Een vergelijking van de evolutie die de vier landen doormaakten sinds 2012, toont aan dat in elk van de buurlanden de evolutie van de ratio van de werkloosheid in ruime zin meer uitgesproken is dan die in strikte zin. Dit geldt echter niet voor België: ons land laat in beide gevallen een relatief stabiele graad noteren (respectievelijk - 0,03 en - 0,3 procentpunt).

In België zien we, net als in Duitsland en in het Europese gemiddelde, dalingen van de ratio's voor zowel de werkloosheid in strikte als in ruime zin. In Frankrijk en Nederland noteren we echter, ondanks het feit dat de werkloosheidsratio in strikte zin er eveneens daalt, stijgingen voor de werkloosheidsratio's in ruime zin. Dit betekent dat de relatieve omvang van de groepen in de marge van de werkloosheid (m.n. de ondertewerkstelling en de potentiële arbeidskrachten) er is toegenomen.

Grafiek 6

De evolutie 2012-2017 van de werkloosheid in strikte en in ruime zin in procentpunt

Bron: Eurostat - EAK (lfsi_sup_a - lfsa_pganws), 15-74-jarigen

3

De tewerkstelling en inactiviteit

Als de werkloosheid in ruime zin in dergelijke mate wordt beïnvloed door de groepen die strikt genomen worden geteld binnen de tewerkstelling en de inactiviteit, kan men ervan uitgaan dat voor de interpretatie van werkloosheidscijfers, ongeacht de gekozen benadering, de structuur van de tewerkstelling en de inactiviteit per land belangrijke factoren zijn. Tabel 17 en grafiek 7 schetsen een beeld van de arbeidsmarktstructuur per vergeleken land.

Hierbij valt op dat vooral Nederland (dat een relatief lage werkloosheidsgraad in strikte zin kent, maar een hoger resultaat op het vlak van vergoede werkloosheid en werkloosheid in ruime zin) een groot aandeel deeltijdse tewerkstelling telt. Het gaat zelfs om een kleine meerderheid van de tewerkgestelde bevolking.

De aandelen van het deeltijds werk binnen de totale tewerkstelling van België en Duitsland liggen relatief dicht bij elkaar (respectievelijk 24,8% en 27,9%). Voor de beide landen gaat het om een aandeel dat hoger ligt dan het Europese gemiddelde. De twee landen lopen echter sterk uiteen op het vlak van het gemiddelde aantal gepresteerde uren per week bij deeltijds werkenden: van de vier vergeleken landen laat België hier het hoogste aantal noteren (24,2), terwijl Duitsland het laagste gemiddeld aantal uren telt (19,2).

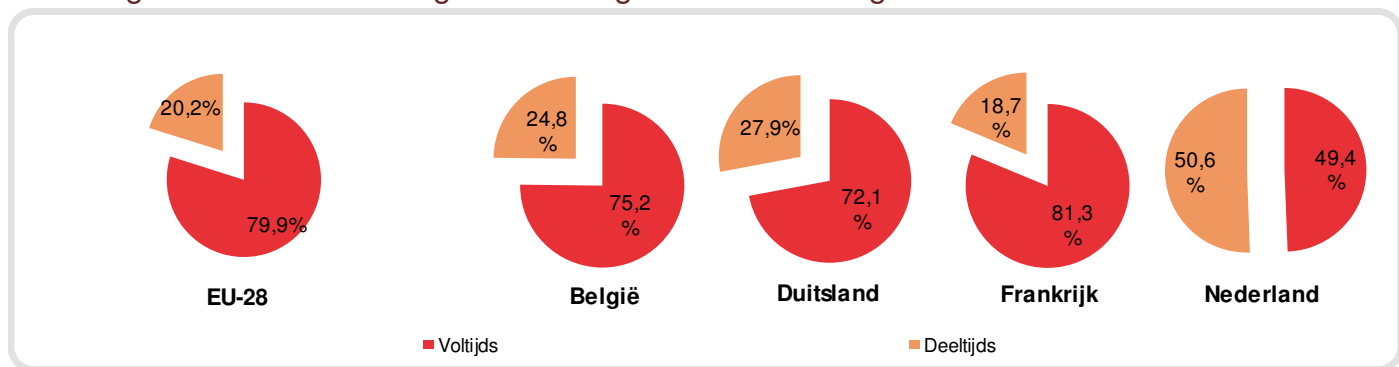
Frankrijk is het land met het kleinste aandeel deeltijds werk binnen de totale tewerkstelling (18,7%). Het kent ook een relatief hoog gemiddeld aantal gepresteerde uren per week bij deeltijds werkenden (22,0 uur per week).

Tabel 17
Aandeel en omvang van de deeltijdse tewerkstelling

	Relatief aandeel van deeltijds werk t.o.v. de totale tewerkstelling in %					Gemiddeld aantal gepresteerde uren per week bij deeltijds werkenden			
	België	Duitsland	Frankrijk	Nederland		België	Duitsland	Frankrijk	Nederland
2012	25,0	26,7	18,0	49,6	2012	23,2	18,3	22,4	21,0
2013	24,6	27,6	18,4	50,5	2013	23,2	18,7	22,2	21,0
2014	24,0	27,5	18,9	50,4	2014	23,4	18,9	22,0	21,2
2015	24,7	27,8	18,8	50,7	2015	23,4	19,1	22,0	21,1
2016	25,0	27,8	18,8	50,4	2016	23,5	19,2	21,9	21,5
2017	24,8	27,9	18,7	50,6	2017	24,2	19,2	22,0	21,7

Bron: Eurostat - lfsq_eppga - lfsq_ewhais

Grafiek 7
Verdeling van de tewerkstelling in 2017 volgens tewerkstellingsbreuk

Bron: Eurostat - EAK (lfsq_eppga), 15-74-jarigen

Tabel 18

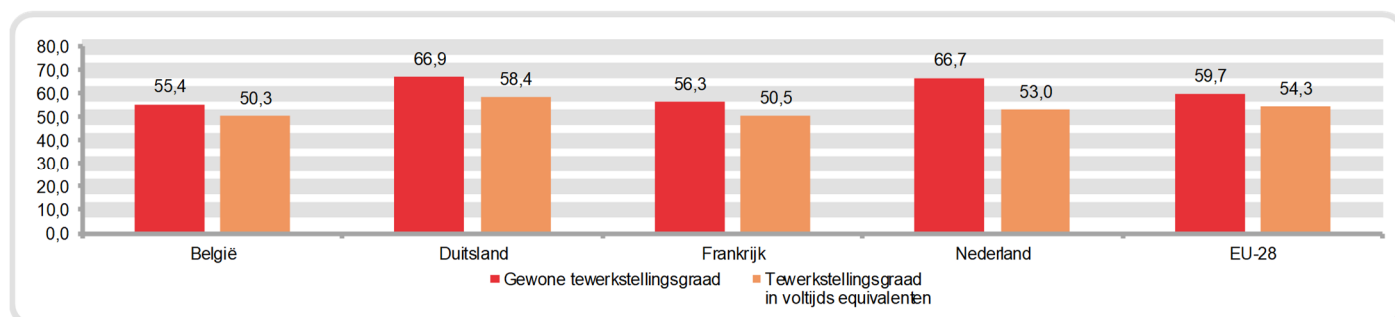
Tewerkstelling (in duizendtallen) en tewerkstellingsgraad in voltijds equivalenten (40-urenweek) in 2017

	Tewerk- stelling	Gemiddeld aantal gepresteerde werkuren per week	Tewerk- stelling in VTE (40-urenweek)	Bevolking op arbeids- leeftijd	Gewone tewerk- stellings- graad	Tewerk- stellings- graad in VTE
België	4.629,0	36,3	4.200,8	8.359,0	55,4	50,3
Duitsland	41.489,8	35,0	36.251,7	62.053,8	66,9	58,4
Frankrijk	26.850,4	35,9	24.081,5	47.713,7	56,3	50,5
Nederland	8.579,5	31,8	6.815,3	12.870,1	66,7	53,0
EU-28	227.034,8	36,4	206.601,6	380.214,8	59,7	54,3

Bron: Eurostat - EAK (lfsa_egan - lfsa_pganws - lfsa_ewhais), 15-74-jarigen; eigen berekeningen

Grafiek 8

Gewone tewerkstellingsgraad en tewerkstellingsgraad in voltijds equivalenten (40-urenweek) in 2017

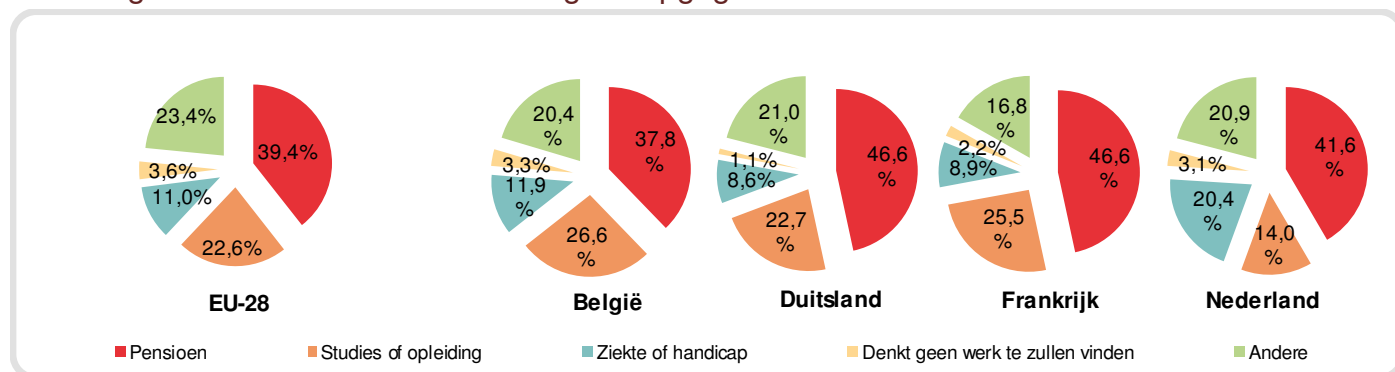
Bron: Eurostat - EAK (lfsa_egan - lfsa_pganws - lfsa_ewhais), 15-74-jarigen; eigen berekeningen

Bovendien kunnen er ook bij voltijds werkenden verschillen optreden met betrekking tot het aantal werkelijk gepresteerde uren. Wanneer we op basis van het gemiddelde aantal gepresteerde werkuren per week voor het totale aantal werkenden de tewerkstellingsgraad berekenen in voltijds equivalenten (met de 40-urenweek als uitgangspunt), merken we dan ook dat de onderlinge verschillen veel kleiner zijn dan bij de gewone tewerkstellingsgraad. De tewerkstellingsgraad van België blijft niettemin relatief laag ten opzichte van het Europese gemiddelde en dat van zijn buurlanden. Er zijn echter belangrijke verschillen per gewest.

Ook de structuur van de inactiviteit varieert per land. Grafiek 9 geeft een overzicht van de inactiviteit naargelang de voornaamste reden die de respondenten opgeven voor hun inactiviteit. Grafiek 10 geeft een overzicht van de inactiviteitsgraad naargelang de voornaamste reden t.o.v. de bevolking op arbeidsleeftijd (15-74 jaar). Uit die grafieken blijkt dat de vier landen op dit vlak belangrijke verschillen vertonen. Ten opzichte van zijn buurlanden en het Europese gemiddelde, noteren we voor België een grotere inactiviteit wegens studies of opleiding, die deel kan uitmaken van de potentiële arbeidskrachten. Voor Nederland valt vooral het grote aandeel van inactiviteit wegens ziekte of handicap op: 20,4%, d.i. bijna dubbel zoveel als het Europese gemiddelde van 11,0%.

Grafiek 9

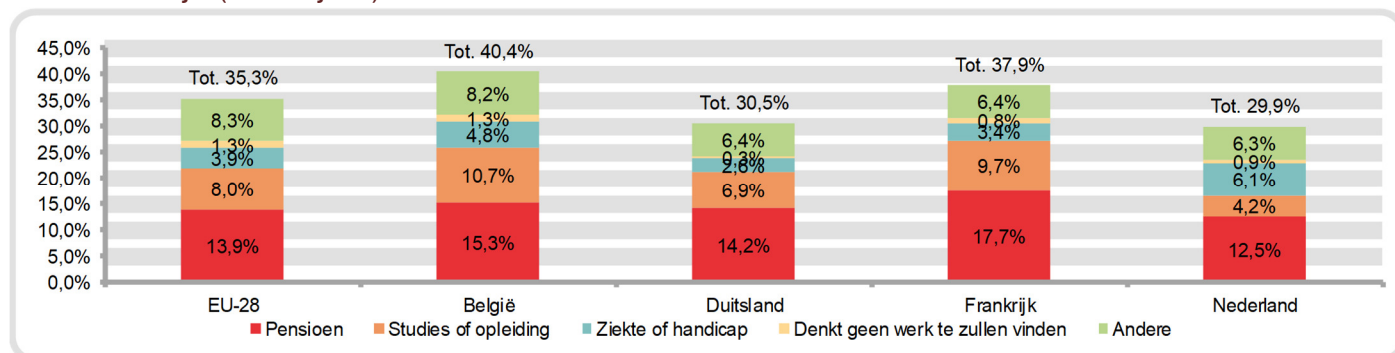
Verdeling van de inactiviteit in 2017 volgens opgegeven voornaamste reden

Bron: Eurostat - EAK (Ifsa_igar), 15-74-jarigen

Grafiek 10

Inactiviteitsgraad in 2017 volgens opgegeven voornaamste reden t.o.v. de bevolking op arbeidsleeftijd (15-74 jaar)

Bron: Eurostat - EAK (Ifsa_igar - Ifsa_igan - Ifsa_pganws), 15-74-jarigen; eigen berekeningen

Tabel 19

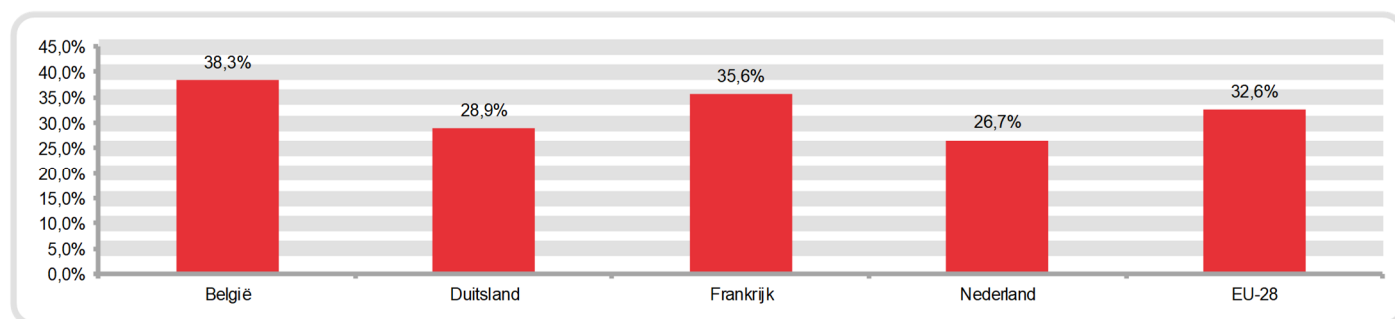
Verdeling van de potentiële arbeidskrachten en de niet-potentiële arbeidskrachten in 2017

	Absolute cijfers			Ratio t.o.v. de bevolking op arbeidsleeftijd		
	Potentiële arbeidskrachten	Niet-potentiële arbeidskrachten	Totale inactiviteit	Potentiële arbeidskrachten	Niet-potentiële arbeidskrachten	Totale inactiviteit
België	172,0	3.204,3	3.376,3	2,1%	38,3%	40,4%
Duitsland	1.007,0	17.935,9	18.942,9	1,6%	28,9%	30,5%
Frankrijk	1.082,0	16.993,4	18.075,4	2,3%	35,6%	37,9%
Nederland	421,0	3.432,1	3.853,1	3,3%	26,7%	29,9%
EU-28	10.416,0	123.982,9	134.398,9	2,7%	32,6%	35,3%

Bron: Eurostat - EAK (lfsi_sup_a - lfsa_pganws - lfsa_eppga), 15-74-jarigen

Grafiek 11

Ratio van de niet-potentiële arbeidskrachten t.o.v. de bevolking op arbeidsleeftijd (15-74 jaar) in 2017

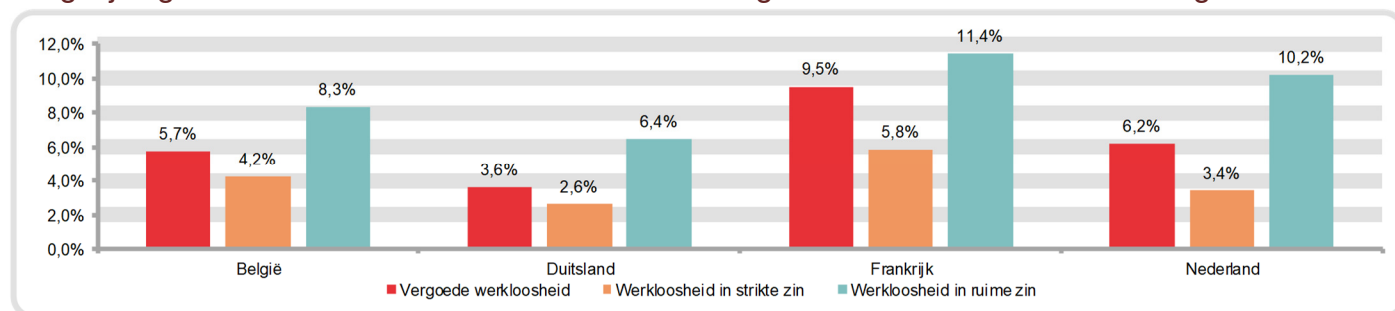
Bron: Eurostat - EAK (lfsi_sup_a - lfsa_pganws - lfsa_eppga), 15-74-jarigen

Wanneer we de totale inactiviteit (15-74 jaar) in beschouwing nemen, kent België ten opzichte van zijn buurlanden en de ruimere Europese Unie echter een relatief hoog aandeel inactiviteit (40,4%). Het aandeel potentiële arbeidskrachten (2,1%) ligt er ook beneden het Europese gemiddelde (2,7%), al geldt dit ook voor Duitsland (1,6%) en Frankrijk (2,3%).

4 Conclusie

Grafiek 12

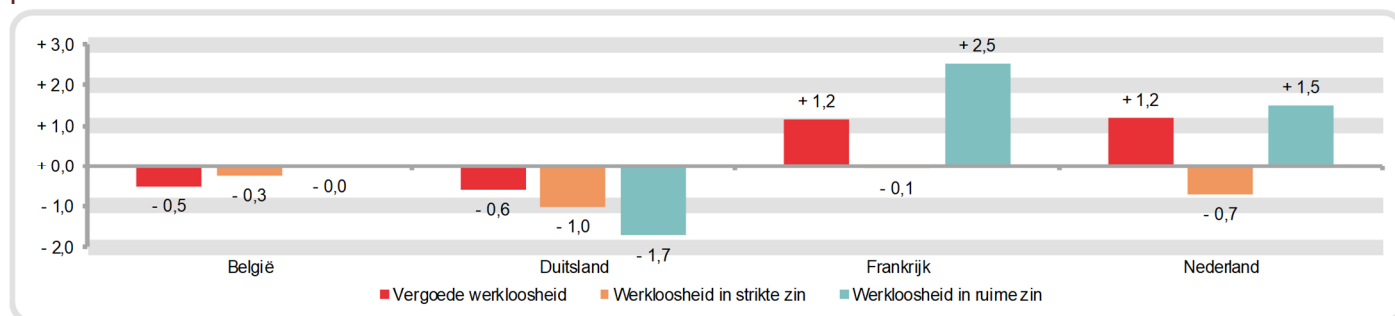
Vergelijking van de werkloosheidsratio voor 2017 volgens elk van de drie benaderingen

We kunnen vaststellen dat het aantal werklozen in ruime zin t.o.v. de totale bevolking per land verhoudingsgewijs minder verschilt, dan wanneer we de werkloosheid in strikte zin vergelijken. Dit betekent dat de verschillen in de werkloosheid per land zich voor een groot deel laten verklaren door de groepen die in de marge van de werkloosheid leven, m.n. zij die zijn 'ondertewerkgesteld' (deeltijds werkend maar op zoek naar een ruimere tewerkstelling) en de 'potentiële arbeidskrachten' (werkzoekenden die tijdelijk niet beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt of tijdelijk hun zoektocht naar werk dienden te onderbreken). De grootte van de vergoede werkloosheid bevindt zich zoals verwacht in elk land tussen beide andere benaderingen in.

Grafiek 13

Evolutie in procentpunt van de werkloosheidsratio volgens elk van de drie benaderingen in de periode 2012-2017

Een belangrijke vaststelling is echter dat de vergoede werkloosheid stabielier blijkt te evolueren dan de werkloosheid in ruime zin. Zo biedt ze een interessante bijkomende indicator om de algemene tendensen van de werkloosheid te analyseren.

5

Statistische bijlage

5.1

De vergoede volledige werkloosheid (administratieve gegevens)

5.1.1

De vergoede volledige werkloosheid in absolute maandcijfers (in duizendtallen)

Tabel 20

De vergoede volledige werkloosheid in absolute maandcijfers

Werkloosheidsverzekering						Sociale bijstand								Totaal
		België	Duitsland	Frankrijk	Nederland	België	Duitsland	Frankrijk	Nederland	België	Duitsland	Frankrijk	Nederland	
2012	1	474,5	851,0	2.223,7	291,6	72,0	1.916,0	1.536,1	318,5	546,5	2.767,0	3.759,8	610,1	
	2	445,7	883,2	2.188,3	298,9	72,8	1.926,0	1.577,0	319,4	518,6	2.809,2	3.765,3	618,3	
	3	436,1	809,3	2.098,5	295,6	72,7	1.916,0	1.616,2	319,5	508,8	2.725,3	3.714,7	615,1	
	4	445,3	740,6	2.044,1	292,1	72,4	1.909,0	1.618,6	319,8	517,7	2.649,6	3.662,8	611,9	
	5	422,6	682,8	2.012,2	290,9	71,9	1.859,0	1.621,9	320,7	494,5	2.541,8	3.634,1	611,6	
	6	433,3	674,9	1.965,2	290,6	71,1	1.837,0	1.628,0	321,3	504,5	2.511,9	3.593,2	611,9	
	7	443,1	727,6	2.034,5	298,0	70,7	1.835,0	1.637,0	321,5	513,8	2.562,6	3.671,5	619,5	
	8	435,1	741,1	2.156,2	304,0	70,6	1.837,0	1.647,0	322,1	505,8	2.578,1	3.803,2	626,1	
	9	456,6	699,7	2.151,8	304,3	71,6	1.766,0	1.649,5	322,7	528,2	2.465,7	3.801,3	627,0	
	10	436,3	678,1	2.202,5	309,8	71,9	1.738,0	1.665,5	324,3	508,2	2.416,1	3.868,0	634,1	
	11	436,1	706,5	2.247,6	322,3	72,1	1.731,0	1.682,2	327,2	508,2	2.437,5	3.929,8	649,5	
	12	432,0	775,8	2.304,2	340,2	72,2	1.766,0	1.697,8	330,2	504,2	2.541,8	4.002,0	670,4	
2013	1	463,4	948,0	2.334,3	369,3	73,4	1.850,0	1.712,5	335,6	536,9	2.798,0	4.046,7	704,9	
	2	457,3	974,4	2.289,5	376,7	74,2	1.862,0	1.727,1	339,6	531,5	2.836,4	4.016,5	716,3	
	3	462,5	908,6	2.229,1	379,7	74,4	1.858,0	1.742,9	343,4	536,9	2.766,6	3.972,0	723,1	
	4	444,0	831,5	2.139,0	379,5	74,2	1.853,0	1.754,8	346,8	518,2	2.684,5	3.893,7	726,3	
	5	451,2	761,7	2.114,9	377,8	73,9	1.834,0	1.768,5	348,9	525,1	2.595,7	3.883,3	726,7	
	6	457,2	735,9	2.080,9	381,6	73,6	1.812,0	1.781,4	349,6	530,7	2.547,9	3.862,3	731,2	
	7	445,7	771,5	2.092,1	394,6	72,8	1.820,0	1.786,2	350,7	518,5	2.591,5	3.878,2	745,3	
	8	459,9	778,6	2.220,1	399,3	73,2	1.833,0	1.793,2	350,2	533,2	2.611,6	4.013,3	749,5	
	9	476,0	730,5	2.186,8	400,4	74,3	1.784,0	1.791,8	350,4	550,4	2.514,5	3.978,6	750,8	
	10	452,3	696,4	2.222,8	408,2	74,5	1.766,0	1.799,2	352,4	526,8	2.462,4	4.022,0	760,6	
	11	470,0	719,7	2.282,0	419,1	74,8	1.767,0	1.813,5	355,2	544,9	2.486,7	4.095,5	774,3	
	12	453,9	773,4	2.314,7	437,7	75,3	1.796,0	1.825,9	358,8	529,2	2.569,4	4.140,6	796,5	
2014	1	489,1	935,8	2.339,8	460,5	76,4	1.869,0	1.834,6	363,2	565,5	2.804,8	4.174,4	823,7	
	2	473,5	945,9	2.291,4	460,1	77,0	1.866,0	1.843,7	366,5	550,5	2.811,9	4.135,1	826,6	
	3	487,0	868,2	2.227,3	453,8	77,0	1.858,0	1.853,2	369,5	564,1	2.726,2	4.080,4	823,3	
	4	446,4	781,0	2.131,2	443,3	76,6	1.835,0	1.860,6	372,2	523,0	2.616,0	3.991,8	815,5	
	5	446,1	734,3	2.131,3	435,5	76,1	1.815,0	1.870,3	373,5	522,2	2.549,3	4.001,5	809,0	
	6	464,4	716,8	2.082,3	430,6	75,8	1.801,0	1.878,3	373,7	540,1	2.517,8	3.960,7	804,3	
	7	439,6	740,6	2.114,1	437,0	75,2	1.797,0	1.880,3	374,2	514,8	2.537,6	3.994,4	811,2	
	8	474,2	762,8	2.258,9	430,4	75,5	1.810,0	1.885,6	372,5	549,7	2.572,8	4.144,6	802,9	
	9	464,1	717,2	2.212,9	419,9	76,7	1.756,0	1.879,0	371,3	540,8	2.473,2	4.091,9	791,2	
	10	436,7	675,2	2.337,2	419,4	76,8	1.727,0	1.880,8	372,5	513,5	2.402,2	4.218,0	791,9	
	11	457,1	685,3	2.422,9	425,2	77,1	1.720,0	1.884,8	374,8	534,3	2.405,3	4.307,7	800,0	
	12	425,4	733,4	2.459,1	440,8	77,4	1.741,0	1.887,1	376,8	502,8	2.474,4	4.346,2	817,6	
2015	1	456,3	890,7	2.514,7	437,9	82,9	1.820,0	1.892,0	371,0	539,3	2.710,7	4.406,7	808,9	
	2	442,5	892,4	2.425,7	457,6	84,6	1.811,0	1.897,0	378,7	527,1	2.703,4	4.322,7	836,3	
	3	436,0	815,0	2.393,7	455,1	85,4	1.808,0	1.902,0	381,0	521,4	2.623,0	4.295,7	836,1	
	4	409,0	724,3	2.305,7	443,1	85,5	1.800,0	1.904,4	383,6	494,5	2.524,3	4.210,0	826,7	
	5	426,6	681,9	2.322,3	426,9	85,7	1.779,0	1.908,7	384,9	512,3	2.460,9	4.231,0	811,8	
	6	410,1	651,4	2.235,4	416,3	85,7	1.764,0	1.911,9	385,1	495,8	2.415,4	4.147,3	801,4	
	7	392,9	690,7	2.313,7	410,2	85,4	1.778,0	1.913,5	383,7	478,2	2.468,7	4.227,3	793,9	
	8	434,5	707,9	2.474,5	420,3	86,6	1.796,0	1.914,9	382,9	521,1	2.503,9	4.389,4	803,2	
	9	403,0	655,9	2.391,0	419,6	88,6	1.746,0	1.906,5	381,0	491,5	2.401,9	4.297,5	800,6	
	10	409,2	625,8	2.500,1	416,5	89,4	1.724,0	1.905,0	381,0	498,6	2.349,8	4.405,1	797,5	
	11	411,3	635,1	2.535,2	421,0	90,4	1.711,0	1.865,6	381,7	501,7	2.346,1	4.400,8	802,7	
	12	377,8	678,1	2.584,0	427,4	90,6	1.732,0	1.864,5	383,8	468,4	2.410,1	4.448,5	811,2	

Tabel 20
Vervolg

		Assurance chômage				Assistance sociale				Total			
		Belgique	Allemagne	France	Pays-Bas	Belgique	Allemagne	France	Pays-Bas	Belgique	Allemagne	France	Pays-Bas
2016	1	433,9	825,7	2.649,5	445,9	91,9	1.798,0	1.951,8	387,0	525,8	2.623,7	4.601,3	832,9
	2	412,6	809,5	2.539,2	429,8	92,9	1.793,0	2.038,2	382,4	505,5	2.602,5	4.577,4	812,2
	3	391,5	746,6	2.478,2	465,4	93,2	1.783,0	2.124,0	390,1	484,7	2.529,6	4.602,2	855,5
	4	397,4	673,4	2.393,8	469,9	93,8	1.761,0	2.112,9	392,7	491,2	2.434,4	4.506,7	862,6
	5	407,4	634,7	2.381,3	470,2	93,9	1.734,0	2.102,6	395,1	501,3	2.368,7	4.483,9	865,3
	6	373,4	612,5	2.291,4	460,5	93,8	1.706,0	2.092,2	396,0	467,2	2.318,5	4.383,5	856,5
	7	396,4	648,9	2.396,5	447,9	93,6	1.705,0	2.085,8	396,8	490,1	2.353,9	4.482,3	844,7
	8	398,8	666,2	2.529,4	438,5	94,9	1.720,0	2.076,7	396,5	493,7	2.386,2	4.606,1	835,0
	9	386,2	618,3	2.412,4	431,6	96,7	1.665,0	2.058,1	396,6	482,8	2.283,3	4.470,5	828,2
	10	397,6	594,4	2.529,2	426,6	97,8	1.634,0	2.055,4	395,2	495,3	2.228,4	4.584,6	821,8
	11	384,3	602,0	2.512,9	424,3	98,2	1.623,0	2.053,6	394,8	482,5	2.225,0	4.566,5	819,1
	12	363,1	648,0	2.588,3	419,6	102,9	1.637,0	2.054,9	395,4	466,0	2.285,0	4.643,3	815,0
2017	1	417,8	786,0	2.644,6	409,5	105,1	1.688,0	2.052,0	397,2	522,9	2.474,0	4.696,6	806,7
	2	388,5	782,0	2.543,3	412,0	105,9	1.672,0	2.047,0	399,5	494,3	2.454,0	4.590,3	811,5
	3	377,9	706,0	2.492,4	441,1	106,1	1.653,0	2.041,3	395,0	484,0	2.359,0	4.533,6	836,1
	4	379,2	642,0	2.442,3	418,7	106,3	1.635,0	2.037,7	401,2	485,5	2.277,0	4.480,0	819,9
	5	363,6	596,0	2.397,7	415,8	105,3	1.602,0	2.034,7	403,3	468,9	2.198,0	4.432,4	819,1
	6	362,2	591,0	2.320,9	414,8	105,2	1.600,0	2.031,9	404,8	467,4	2.191,0	4.352,8	819,6
	7	374,3	628,0	2.447,7	401,5	104,9	1.602,0	2.027,1	403,8	479,2	2.230,0	4.474,8	805,3
	8	365,3	635,0	2.605,2	385,6	105,3	1.622,0	2.020,3	402,0	470,6	2.257,0	4.625,5	787,6
	9	379,5	586,0	2.478,0	372,2	106,4	1.559,0	2.003,0	400,5	485,9	2.145,0	4.481,0	772,7
	10	372,6	564,0	2.559,8	364,4	106,9	1.533,0	2.005,9	398,7	479,5	2.097,0	4.565,7	763,1
	11	353,5	571,0	2.535,5	362,1	107,0	1.512,0	2.010,1	395,3	460,6	2.083,0	4.545,6	757,4
	12	350,0	606,0	2.617,7	350,8	107,1	1.515,0	2.013,8	392,3	457,1	2.121,0	4.631,5	743,1

5.1.2

Evolutie van de vergoede volledige werkloosheid

5.1.2.1

Tabellen (in duizendtallen)

Tabel 21

Werkloosheidsverzekering

		België	Duitsland	Frankrijk	Nederland			België	Duitsland	Frankrijk	Nederland
2012	T1	452,1	847,9	2.170,2	295,4	2012	T1	100	100	100	100
	T2	433,7	699,4	2.007,2	291,2		T2	100	100	100	100
	T3	444,9	722,8	2.114,2	302,1		T3	100	100	100	100
	T4	434,8	720,1	2.251,4	324,1		T4	100	100	100	100
	Jaar	441,4	747,6	2.135,7	303,2		Jaar	100	100	100	100
2013	T1	461,1	943,6	2.284,3	375,2	2013	T1	102	111	105	127
	T2	450,8	776,4	2.111,6	379,6		T2	104	111	105	130
	T3	460,6	760,2	2.166,3	398,1		T3	104	105	102	132
	T4	458,7	729,8	2.273,1	421,7		T4	105	101	101	130
	Jaar	457,8	802,5	2.208,8	393,7		Jaar	104	107	103	130
2014	T1	483,2	916,7	2.286,2	458,1	2014	T1	107	108	105	155
	T2	452,3	744,0	2.114,9	436,5		T2	104	106	105	150
	T3	459,3	740,2	2.195,3	429,1		T3	103	102	104	142
	T4	439,8	698,0	2.406,4	428,5		T4	101	97	107	132
	Jaar	458,6	774,7	2.250,7	438,0		Jaar	104	104	105	144
2015	T1	444,9	866,0	2.444,7	450,2	2015	T1	98	102	113	152
	T2	415,2	685,9	2.287,8	428,8		T2	96	98	114	147
	T3	410,1	684,9	2.393,1	416,7		T3	92	95	113	138
	T4	399,4	646,3	2.539,8	421,6		T4	92	90	113	130
	Jaar	417,4	720,8	2.416,3	429,3		Jaar	95	96	113	142
2016	T1	412,7	793,9	2.555,6	447,0	2016	T1	91	94	118	151
	T2	392,7	640,2	2.355,5	466,9		T2	91	92	117	160
	T3	393,8	644,4	2.446,1	439,3		T3	89	89	116	145
	T4	381,7	614,8	2.543,5	423,5		T4	88	85	113	131
	Jaar	395,2	673,3	2.475,2	444,2		Jaar	90	90	116	147
2017	T1	394,7	758,0	2.560,1	420,9	2017	T1	87	89	118	142
	T2	368,3	609,7	2.387,0	416,4		T2	85	87	119	143
	T3	373,0	616,3	2.510,3	386,4		T3	84	85	119	128
	T4	358,7	580,3	2.571,0	359,1		T4	82	81	114	111
	Jaar	373,7	641,1	2.507,1	395,7		Jaar	85	86	117	131

Tabel 22
Sociale bijstand

		België	Duitsland	Frankrijk	Nederland			België	Duitsland	Frankrijk	Nederland
2012	T1	72,5	1.919,3	1.576,4	319,1	2012	T1	100	100	100	100
	T2	71,8	1.868,3	1.622,9	320,6		T2	100	100	100	100
	T3	71,0	1.812,7	1.644,5	322,1		T3	100	100	100	100
	T4	72,1	1.745,0	1.681,8	327,2		T4	100	100	100	100
	Jaar	71,8	1.836,3	1.631,4	322,3		Jaar	100	100	100	100
2013	T1	74,0	1.856,7	1.727,5	339,5	2013	T1	102	97	110	106
	T2	73,9	1.833,0	1.768,2	348,4		T2	103	98	109	109
	T3	73,5	1.812,3	1.790,4	350,4		T3	104	100	109	109
	T4	74,9	1.776,3	1.812,9	355,5		T4	104	102	108	109
	Jaar	74,1	1.819,6	1.774,7	348,5		Jaar	103	99	109	108
2014	T1	76,8	1.864,3	1.843,8	366,4	2014	T1	106	97	117	115
	T2	76,2	1.817,0	1.869,7	373,1		T2	106	97	115	116
	T3	75,8	1.787,7	1.881,6	372,7		T3	107	99	114	116
	T4	77,1	1.729,3	1.884,2	374,7		T4	107	99	112	115
	Jaar	76,5	1.799,6	1.869,9	371,7		Jaar	106	98	115	115
2015	T1	84,3	1.813,0	1.897,0	376,9	2015	T1	116	94	120	118
	T2	85,6	1.781,0	1.908,3	384,5		T2	119	95	118	120
	T3	86,8	1.773,3	1.911,7	382,5		T3	122	98	116	119
	T4	90,1	1.722,3	1.878,4	382,2		T4	125	99	112	117
	Jaar	86,7	1.772,4	1.898,8	381,5		Jaar	121	97	116	118
2016	T1	92,7	1.791,3	2.038,0	386,5	2016	T1	128	93	129	121
	T2	93,8	1.733,7	2.102,6	394,6		T2	131	93	130	123
	T3	95,1	1.696,7	2.073,5	396,6		T3	134	94	126	123
	T4	99,6	1.631,3	2.054,7	395,1		T4	138	93	122	121
	Jaar	95,3	1.713,3	2.067,2	393,2		Jaar	133	93	127	122
2017	T1	105,7	1.671,0	2.046,8	397,2	2017	T1	146	87	130	124
	T2	105,6	1.612,3	2.034,8	403,1		T2	147	86	125	126
	T3	105,5	1.594,3	2.016,8	402,1		T3	149	88	123	125
	T4	107,0	1.520,0	2.009,9	395,4		T4	148	87	120	121
	Jaar	106,0	1.599,4	2.027,1	399,5		Jaar	148	87	124	124

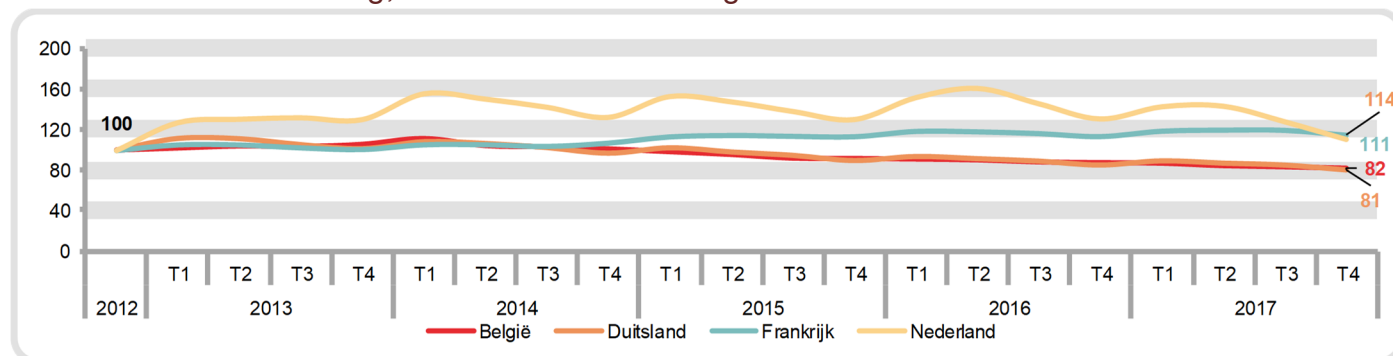
Tabel 23
Totaal: werkloosheidsverzekering + sociale bijstand

		België	Duitsland	Frankrijk	Nederland			België	Duitsland	Frankrijk	Nederland
2012	T1	524,6	2.767,2	3.746,6	614,5	2012	T1	100	100	100	100
	T2	505,6	2.567,7	3.630,0	611,8		T2	100	100	100	100
	T3	515,9	2.535,5	3.758,7	624,2		T3	100	100	100	100
	T4	506,9	2.465,1	3.933,3	651,3		T4	100	100	100	100
	Jaar	513,2	2.583,9	3.767,2	625,5		Jaar	100	100	100	100
2013	T1	535,1	2.800,3	4.011,8	714,8	2013	T1	102	101	107	116
	T2	524,7	2.609,4	3.879,8	728,1		T2	104	102	107	119
	T3	534,0	2.572,6	3.956,7	748,5		T3	104	101	105	120
	T4	533,6	2.506,2	4.086,0	777,1		T4	105	102	104	119
	Jaar	531,9	2.622,1	3.983,6	742,1		Jaar	104	101	106	119
2014	T1	560,0	2.781,0	4.130,0	824,5	2014	T1	107	100	110	134
	T2	528,5	2.561,0	3.984,7	809,6		T2	105	100	110	132
	T3	535,1	2.527,9	4.077,0	801,8		T3	104	100	108	128
	T4	516,9	2.427,3	4.290,6	803,2		T4	102	98	109	123
	Jaar	535,1	2.574,3	4.120,6	809,8		Jaar	104	100	109	129
2015	T1	529,3	2.679,0	4.341,7	827,1	2015	T1	101	97	116	135
	T2	500,8	2.466,9	4.196,1	813,3		T2	99	96	116	133
	T3	497,0	2.458,2	4.304,8	799,2		T3	96	97	115	128
	T4	489,6	2.368,7	4.418,1	803,8		T4	97	96	112	123
	Jaar	504,2	2.493,2	4.315,2	810,9		Jaar	98	96	115	130
2016	T1	505,3	2.585,3	4.593,6	833,5	2016	T1	96	93	123	136
	T2	486,5	2.373,8	4.458,1	861,5		T2	96	92	123	141
	T3	488,9	2.341,1	4.519,6	836,0		T3	95	92	120	134
	T4	481,3	2.246,1	4.598,1	818,6		T4	95	91	117	126
	Jaar	490,5	2.386,6	4.542,4	837,4		Jaar	96	92	121	134
2017	T1	500,4	2.429,0	4.606,8	818,1	2017	T1	95	88	123	133
	T2	473,9	2.222,0	4.421,8	819,5		T2	94	87	122	134
	T3	478,5	2.210,7	4.527,1	788,5		T3	93	87	120	126
	T4	465,7	2.100,3	4.580,9	754,5		T4	92	85	116	116
	Jaar	479,7	2.240,5	4.534,2	795,2		Jaar	93	87	120	127

5.1.2.2 Grafieken

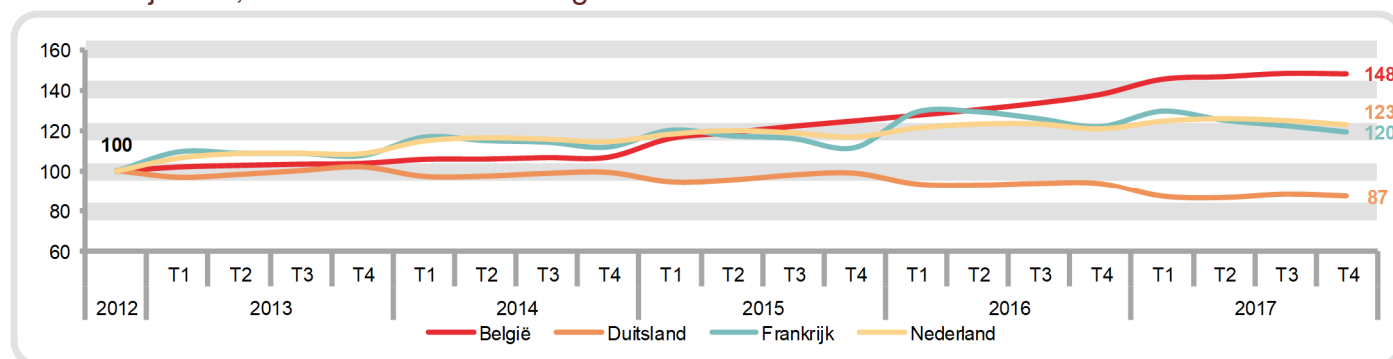
Grafiek 14

Werkloosheidsverzekering; basis = overeenkomstig trimester van 2012

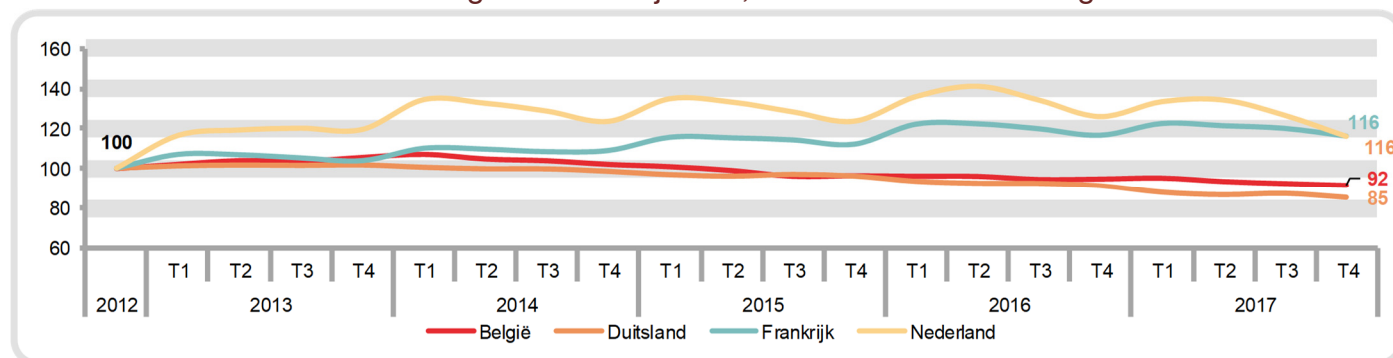
Grafiek 15

Sociale bijstand; basis = overeenkomstig trimester van 2012

Grafiek 16

Totaal: werkloosheidsverzekering + sociale bijstand; basis = overeenkomstig trimester van 2012

5.1.3

Structuur van de vergoede volledige werkloosheid

Tabel 24

Onderlinge verhouding van de werkloosheidsverzekering en de sociale bijstand per trimester

		België		Duitsland		Frankrijk		Nederland	
		Verzekering	Bijstand	Verzekering	Bijstand	Verzekering	Bijstand	Verzekering	Bijstand
2012	T1	86%	14%	31%	69%	58%	42%	48%	52%
	T2	86%	14%	27%	73%	55%	45%	48%	52%
	T3	86%	14%	29%	71%	56%	44%	48%	52%
	T4	86%	14%	29%	71%	57%	43%	50%	50%
	Jaar	86%	14%	29%	71%	57%	43%	48%	52%
2013	T1	86%	14%	34%	66%	57%	43%	52%	48%
	T2	86%	14%	30%	70%	54%	46%	52%	48%
	T3	86%	14%	30%	70%	55%	45%	53%	47%
	T4	86%	14%	29%	71%	56%	44%	54%	46%
	Jaar	86%	14%	31%	69%	55%	45%	53%	47%
2014	T1	86%	14%	33%	67%	55%	45%	56%	44%
	T2	86%	14%	29%	71%	53%	47%	54%	46%
	T3	86%	14%	29%	71%	54%	46%	54%	46%
	T4	85%	15%	29%	71%	56%	44%	53%	47%
	Jaar	86%	14%	30%	70%	55%	45%	54%	46%
2015	T1	84%	16%	32%	68%	56%	44%	54%	46%
	T2	83%	17%	28%	72%	55%	45%	53%	47%
	T3	83%	17%	28%	72%	56%	44%	52%	48%
	T4	82%	18%	27%	73%	57%	43%	52%	48%
	Jaar	83%	17%	29%	71%	56%	44%	53%	47%
2016	T1	82%	18%	31%	69%	56%	44%	54%	46%
	T2	81%	19%	27%	73%	53%	47%	54%	46%
	T3	81%	19%	28%	72%	54%	46%	53%	47%
	T4	79%	21%	27%	73%	55%	45%	52%	48%
	Jaar	81%	19%	28%	72%	54%	46%	53%	47%
2017	T1	79%	21%	31%	69%	56%	44%	51%	49%
	T2	78%	22%	27%	73%	54%	46%	51%	49%
	T3	78%	22%	28%	72%	55%	45%	49%	51%
	T4	77%	23%	28%	72%	56%	44%	48%	52%
	Jaar	78%	22%	29%	71%	55%	45%	50%	50%

5.1.4 Werkloosheidsratio's

Tabel 25
Ratio's van de vergoede volledige werkloosheid

		T.o.v. de actieve bevolking (15-74 jaar)						T.o.v. de bevolking op beroepsleeftijd (15-74 jaar)			
		België	Duitsland	Frankrijk	Nederland			België	Duitsland	Frankrijk	Nederland
2012	T1	10,9	6,8	13,2	7,0	2012	T1	6,4	4,5	8,3	4,9
	T2	10,4	6,3	12,8	6,9		T2	6,2	4,2	8,0	4,9
	T3	10,5	6,1	13,2	7,0		T3	6,3	4,1	8,3	5,0
	T4	10,3	5,9	13,7	7,3		T4	6,2	4,0	8,7	5,2
	Jaar	10,5	6,3	13,2	7,1		Jaar	6,3	4,2	8,3	5,0
2013	T1	10,9	6,8	14,1	8,0	2013	T1	6,5	4,6	8,8	5,7
	T2	10,6	6,3	13,6	8,2		T2	6,4	4,3	8,5	5,8
	T3	10,7	6,2	13,8	8,4		T3	6,5	4,2	8,7	5,9
	T4	10,8	6,0	14,3	8,7		T4	6,5	4,1	9,0	6,1
	Jaar	10,8	6,3	13,9	8,3		Jaar	6,4	4,3	8,8	5,9
2014	T1	11,4	6,7	14,1	9,3	2014	T1	6,8	4,5	8,8	6,5
	T2	10,7	6,1	13,6	9,1		T2	6,4	4,2	8,5	6,4
	T3	10,8	6,0	13,9	9,0		T3	6,5	4,1	8,7	6,3
	T4	10,4	5,8	14,6	9,0		T4	6,2	3,9	9,1	6,3
	Jaar	10,8	6,2	14,0	9,1		Jaar	6,5	4,2	8,8	6,4
2015	T1	10,6	6,4	14,8	9,3	2015	T1	6,4	4,4	9,2	6,5
	T2	10,2	5,9	14,3	9,1		T2	6,0	4,0	8,9	6,4
	T3	10,0	5,9	14,6	9,0		T3	6,0	4,0	9,1	6,3
	T4	9,8	5,6	15,0	9,0		T4	5,9	3,8	9,4	6,3
	Jaar	10,2	5,9	14,7	9,1		Jaar	6,1	4,1	9,2	6,4
2016	T1	10,2	6,0	15,6	9,4	2016	T1	6,1	4,2	9,7	6,6
	T2	9,8	5,6	15,1	9,6		T2	5,8	3,8	9,4	6,8
	T3	9,9	5,4	15,3	9,3		T3	5,8	3,8	9,5	6,5
	T4	9,6	5,2	15,5	9,1		T4	5,7	3,6	9,7	6,4
	Jaar	9,9	5,6	15,4	9,4		Jaar	5,9	3,8	9,6	6,6
2017	T1	10,1	5,7	15,7	9,1	2017	T1	6,0	3,9	9,7	6,4
	T2	9,6	5,2	14,9	9,1		T2	5,7	3,6	9,3	6,4
	T3	9,6	5,1	15,2	8,7		T3	5,7	3,5	9,5	6,1
	T4	9,3	4,8	15,4	8,3		T4	5,6	3,4	9,6	5,8
	Jaar	9,6	5,2	15,3	8,8		Jaar	5,7	3,6	9,5	6,2

5.2

De verdeling van de bevolking op arbeidsleeftijd (15-74 jaar) in 2017: geharmoniseerde statistieken

De onderstaande aantallen worden weergegeven in miljoenen, de ratio's zijn berekend op basis van de totale bevolking op arbeidsleeftijd (15-74 jaar).

Tabel 26
België

Totale bevolking (15-74 jaar)					
8,4					
100%					
Actieve bevolking				Inactieve bevolking	
5,0				3,4	
59,6%				40,4%	
Tewerkstelling			Werkloosheid in strikte zin	Inactiviteit	
4,6			0,4	3,4	
55,4%			4,2%	40,4%	
Tewerkgesteld (1 uur of meer in de referentieweek)			Niet-tewerkgesteld		
4,6			3,7		
55,4%			44,6%		
Voltijdse tewerkstelling	Deeltijdse tewerkstelling		Werkloosheid in strikte zin	Inactiviteit	
3,5	1,1		0,4	3,4	
41,7%	13,7%		4,2%	40,4%	
Voltijdse tewerkstelling	Vrijwillig deeltijdse tewerkstelling	Ondertewerkstelling	Direct beschikbaar en actief werkzoekend	Potentiële arbeidskrachten	Niet-potentiële arbeidskrachten
3,5	1,0	0,2	0,4	0,2	3,2
41,7%	11,7%	2,0%	4,2%	2,1%	38,3%
53,4%		Werkloosheid in ruime zin			38,3%
		0,7			
		8,3%			

Bron: Eurostat - EAK (lfsi_sup_a - lfsa_pganws - lfsa_eppga), 15-74-jarigen

Tabel 27
Duitsland

Totale bevolking (15-74 jaar)					
62,1 100%					
Actieve bevolking			Inactieve bevolking		
43,1			18,9		
69,5%			30,5%		
Tewerkstelling		Werkloosheid in strikte zin	Inactiviteit		
41,5		1,6	18,9		
66,9%		2,6%	30,5%		
Tewerkgesteld (1 uur of meer in de referentieweek)			Niet-tewerkgesteld		
41,5			20,6		
66,9%			33,1%		
Voltijdse tewerkstelling	Deeltijdse tewerkstelling		Werkloosheid in strikte zin	Inactiviteit	
29,9	11,6		1,6	18,9	
48,2%	18,7%		2,6%	30,5%	
Voltijdse tewerkstelling	Vrijwillig deeltijdse tewerkstelling	Ondertewerkstelling	Direct beschikbaar en actief werkzoekend	Potentiële arbeidskrachten	Niet-potentiële arbeidskrachten
29,9	10,2	1,4	1,6	1,0	17,9
48,2%	16,5%	2,2%	2,6%	1,6%	28,9%
64,7%		Werkloosheid in ruime zin			28,9%
		4,0			
		6,4%			

Bron: Eurostat - EAK (lfsi_sup_a - lfsa_pganws - lfsa_eppga), 15-74-jarigen

Tabel 28
Frankrijk

Totale bevolking (15-74 jaar)					
47,7					
100%					
Actieve bevolking				Inactieve bevolking	
29,6				18,1	
62,1%				37,9%	
Tewerkstelling			Werkloosheid in strikte zin	Inactiviteit	
26,9			2,8	18,1	
56,3%			5,8%	37,9%	
Tewerkgesteld (1 uur of meer in de referentieweek)			Niet-tewerkgesteld		
26,9			20,9		
56,3%			43,7%		
Voltijdse tewerkstelling	Deeltijdse tewerkstelling		Werkloosheid in strikte zin	Inactiviteit	
21,8	5,0		2,8	18,1	
45,8%	10,5%		5,8%	37,9%	
Voltijdse tewerkstelling	Vrijwillig deeltijdse tewerkstelling	Ondertewerkstelling	Direct beschikbaar en actief werkzoekend	Potentiële arbeidskrachten	Niet-potentiële arbeidskrachten
21,8	3,4	1,6	2,8	1,1	17,0
45,8%	7,2%	3,3%	5,8%	2,3%	35,6%
53,0%		Werkloosheid in ruime zin			35,6%
		5,5			
		11,4%			

Bron: Eurostat - EAK (lfsi_sup_a - lfsa_pganws - lfsa_eppga), 15-74-jarigen

Tabel 29
Nederland

Totale bevolking (15-74 jaar)					
12,9					
100%					
Actieve bevolking				Inactieve bevolking	
9,0				3,9	
70,1%				29,9%	
Tewerkstelling			Werkloosheid in strikte zin	Inactiviteit	
8,6			0,4	3,9	
66,7%			3,4%	29,9%	
Tewerkgesteld (1 uur of meer in de referentieweek)			Niet-tewerkgesteld		
8,6			4,3		
66,7%			33,3%		
Voltijdse tewerkstelling	Deeltijdse tewerkstelling		Werkloosheid in strikte zin	Inactiviteit	
4,2	4,3		0,4	3,9	
33,0%	33,7%		3,4%	29,9%	
Voltijdse tewerkstelling	Vrijwillig deeltijdse tewerkstelling	Ondertewerkstelling	Direct beschikbaar en actief werkzoekend	Potentiële arbeidskrachten	Niet-potentiële arbeidskrachten
4,2	3,9	0,5	0,4	0,4	3,4
33,0%	30,2%	3,5%	3,4%	3,3%	26,7%
63,1%		Werkloosheid in ruime zin			26,7%
		1,3			
		10,2%			

Bron: Eurostat - EAK (lfsi_sup_a - lfsa_pganws - lfsa_eppga), 15-74-jarigen

Tabel 30
EU-28

Totale bevolking (15-74 jaar)					
380,2					
100%					
Actieve bevolking				Inactieve bevolking	
245,8				134,4	
64,7%				35,3%	
Tewerkstelling			Werkloosheid in strikte zin	Inactiviteit	
227,0			18,8	134,4	
59,8%			4,9%	35,3%	
Tewerkgesteld (1 uur of meer in de referentieweek)			Niet-tewerkgesteld		
227,0			153,2		
59,8%			40,3%		
Voltijdse tewerkstelling	Deeltijdse tewerkstelling		Werkloosheid in strikte zin	Inactiviteit	
181,3	45,7		18,8	134,4	
47,8%	12,0%		4,9%	35,3%	
Voltijdse tewerkstelling	Vrijwillig deeltijdse tewerkstelling	Ondertewerkstelling	Direct beschikbaar en actief werkzoekend	Potentiële arbeidskrachten	Niet-potentiële arbeidskrachten
181,3	36,8	9,0	18,8	10,4	124,0
47,8%	9,6%	2,4%	4,9%	2,7%	32,6%
57,4%		Werkloosheid in ruime zin			32,6%
		38,2			
		10,0%			

Bron: Eurostat - EAK (lfsi_sup_a - lfsa_pganws - lfsa_eppga), 15-74-jarigen

5.3 Contextgegevens

5.3.1 Evolutie van de bevolking

Tabel 31
Actieve bevolking in duizendtallen (15-74 jaar)

		België	Duitsland	Frankrijk	Nederland			België	Duitsland	Frankrijk	Nederland
2012	T1	4.834,8	40.889,7	28.304,8	8.795,6	2012	T1	100	100	100	100
	T2	4.849,6	41.071,9	28.418,5	8.826,9		T2	100	100	100	100
	T3	4.907,8	41.541,2	28.487,6	8.871,8		T3	100	100	100	100
	T4	4.937,0	41.469,0	28.638,4	8.888,7		T4	100	100	100	100
	Jaar	4.882,3	41.243,0	28.462,3	8.845,8		Jaar	100	100	100	100
2013	T1	4.895,9	41.277,4	28.505,7	8.889,9	2013	T1	101	101	101	101
	T2	4.932,7	41.589,2	28.605,5	8.906,2		T2	102	101	101	101
	T3	4.978,6	41.747,0	28.679,1	8.931,7		T3	101	100	101	101
	T4	4.934,4	41.742,6	28.637,6	8.925,6		T4	100	101	100	100
	Jaar	4.935,4	41.589,1	28.607,0	8.913,4		Jaar	101	101	101	101
2014	T1	4.929,9	41.579,9	29.355,0	8.866,9	2014	T1	102	102	104	101
	T2	4.942,0	41.662,9	29.343,8	8.858,2		T2	102	101	103	100
	T3	4.974,4	42.014,4	29.357,3	8.870,4		T3	101	101	103	100
	T4	4.987,4	42.040,8	29.472,6	8.899,7		T4	101	101	103	100
	Jaar	4.958,4	41.824,5	29.382,2	8.873,8		Jaar	102	101	103	100
2015	T1	4.983,8	41.881,9	29.351,7	8.898,7	2015	T1	103	102	104	101
	T2	4.916,1	41.743,6	29.408,8	8.911,3		T2	101	102	103	101
	T3	4.961,3	41.992,7	29.526,2	8.917,8		T3	101	101	104	101
	T4	4.985,8	42.412,2	29.516,7	8.902,2		T4	101	102	103	100
	Jaar	4.961,8	42.007,6	29.450,9	8.907,5		Jaar	102	102	103	101
2016	T1	4.935,9	42.772,3	29.518,9	8.891,8	2016	T1	102	105	104	101
	T2	4.940,2	42.564,0	29.470,0	8.942,9		T2	102	104	104	101
	T3	4.961,1	43.084,0	29.562,7	8.966,2		T3	101	104	104	101
	T4	5.033,8	43.104,4	29.578,8	8.965,4		T4	102	104	103	101
	Jaar	4.967,8	42.881,2	29.532,6	8.941,6		Jaar	102	104	104	101
2017	T1	4.944,1	42.863,7	29.422,0	8.974,9	2017	T1	102	105	104	102
	T2	4.953,9	42.783,1	29.668,9	9.004,1		T2	102	104	104	102
	T3	5.006,1	43.481,6	29.727,2	9.046,7		T3	102	105	104	102
	T4	5.026,7	43.315,5	29.735,2	9.042,2		T4	102	104	104	102
	Jaar	4.982,7	43.111,0	29.638,3	9.017,0		Jaar	102	105	104	102

Bron: Eurostat - lfsq_pganws

Tabel 32
Bevolking op beroepsleeftijd in duizendtallen (15-74 jaar)

		België	Duitsland	Frankrijk	Nederland			België	Duitsland	Frankrijk	Nederland
2012	T1	8.193,2	61.412,0	45.140,3	12.489,1	2012	T1	100	100	100	100
	T2	8.205,8	61.394,2	45.175,3	12.523,3		T2	100	100	100	100
	T3	8.211,5	61.436,1	45.221,4	12.557,9		T3	100	100	100	100
	T4	8.233,5	61.478,6	45.284,3	12.592,4		T4	100	100	100	100
	Jaar	8.211,0	61.430,2	45.205,3	12.540,7		Jaar	100	100	100	100
2013	T1	8.239,8	61.297,3	45.344,7	12.616,5	2013	T1	101	100	100	101
	T2	8.243,1	61.365,7	45.391,3	12.630,6		T2	100	100	100	101
	T3	8.246,2	61.385,9	45.448,4	12.644,6		T3	100	100	101	101
	T4	8.260,7	61.453,0	45.520,9	12.658,5		T4	100	100	101	101
	Jaar	8.247,5	61.375,5	45.426,3	12.637,6		Jaar	100	100	100	101
2014	T1	8.266,4	61.322,0	46.873,5	12.665,3	2014	T1	101	100	104	101
	T2	8.273,6	61.336,0	46.914,9	12.664,9		T2	101	100	104	101
	T3	8.275,6	61.319,7	46.974,7	12.664,4		T3	101	100	104	101
	T4	8.292,9	61.477,8	47.010,7	12.664,0		T4	101	100	104	101
	Jaar	8.277,1	61.363,9	46.943,5	12.664,7		Jaar	101	100	104	101
2015	T1	8.300,5	61.530,1	47.016,0	12.669,1	2015	T1	101	100	104	101
	T2	8.306,2	61.450,1	47.084,1	12.679,9		T2	101	100	104	101
	T3	8.314,7	61.441,3	47.154,9	12.690,6		T3	101	100	104	101
	T4	8.346,7	61.755,0	47.204,4	12.701,4		T4	101	100	104	101
	Jaar	8.317,0	61.544,1	47.114,9	12.685,3		Jaar	101	100	104	101
2016	T1	8.348,6	62.231,3	47.274,0	12.722,1	2016	T1	102	101	105	102
	T2	8.353,9	62.041,7	47.330,4	12.752,7		T2	102	101	105	102
	T3	8.359,5	61.996,1	47.409,7	12.783,3		T3	102	101	105	102
	T4	8.378,8	61.975,9	47.475,0	12.814,0		T4	102	101	105	102
	Jaar	8.360,2	62.061,3	47.372,3	12.768,0		Jaar	102	101	105	102
2017	T1	8.346,4	62.140,2	47.629,5	12.839,5	2017	T1	102	101	106	103
	T2	8.355,0	61.856,8	47.683,4	12.859,9		T2	102	101	106	103
	T3	8.358,9	62.317,7	47.740,0	12.880,3		T3	102	101	106	103
	T4	8.375,6	61.900,6	47.802,0	12.900,7		T4	102	101	106	102
	Jaar	8.359,0	62.053,8	47.713,7	12.870,1		Jaar	102	101	106	103

Bron: Eurostat - lfsq_pganws

5.3.2

Structuur van de tewerkstelling

Tabel 33

Aandeel en omvang van de deeltijdse tewerkstelling per trimester

Relatief aandeel van deeltijds werk t.o.v. de totale tewerkstelling in %						Gemiddeld aantal gepresteerde uren per week bij deeltijds werkenden					
		België	Duitsland	Frankrijk	Nederland			België	Duitsland	Frankrijk	Nederland
2012	T1	26,7	26,8	18,2	49,3	2012	T1	23,8	18,3	22,5	20,8
	T2	24,8	26,8	18,2	49,4		T2	22,8	18,0	21,7	20,6
	T3	23,8	26,6	17,6	49,5		T3	23,1	18,6	22,9	21,6
	T4	24,7	26,6	17,9	50,0		T4	23,2	18,3	22,3	21,0
	Jaar	25,0	26,7	18,0	49,6		Jaar	23,2	18,3	22,4	21,0
2013	T1	25,6	27,4	18,3	50,6	2013	T1	23,3	18,6	22,4	20,5
	T2	23,9	27,8	18,4	50,7		T2	22,8	18,5	21,8	20,7
	T3	24,4	27,6	18,3	50,2		T3	23,5	18,9	22,7	21,6
	T4	24,5	27,4	18,7	50,6		T4	23,0	18,6	21,9	21,1
	Jaar	24,6	27,6	18,4	50,5		Jaar	23,2	18,7	22,2	21,0
2014	T1	24,0	27,5	19,2	50,4	2014	T1	23,4	18,9	22,2	20,7
	T2	23,6	27,6	19,2	50,4		T2	23,3	18,6	21,5	20,9
	T3	24,1	27,5	18,4	49,9		T3	23,3	19,2	22,4	21,8
	T4	24,3	27,2	18,9	50,7		T4	23,4	19,0	21,8	21,2
	Jaar	24,0	27,5	18,9	50,4		Jaar	23,4	18,9	22,0	21,2
2015	T1	25,2	27,8	19,0	50,9	2015	T1	23,4	19,0	22,0	20,8
	T2	25,2	28,0	19,0	50,8		T2	23,3	18,8	21,3	20,5
	T3	23,9	27,7	18,4	50,5		T3	23,4	19,3	22,4	21,7
	T4	24,3	27,6	18,8	50,5		T4	23,4	19,2	22,1	21,3
	Jaar	24,7	27,8	18,8	50,7		Jaar	23,4	19,1	22,0	21,1
2016	T1	24,7	28,0	19,1	50,7	2016	T1	23,7	19,1	22,3	21,0
	T2	25,1	27,9	19,0	50,5		T2	23,2	19,0	21,8	21,1
	T3	24,7	27,6	18,2	50,2		T3	23,5	19,4	22,1	22,1
	T4	25,3	27,5	18,7	50,2		T4	23,6	19,3	21,5	21,6
	Jaar	25,0	27,8	18,8	50,4		Jaar	23,5	19,2	21,9	21,5
2017	T1	23,8	28,0	18,9	50,6	2017	T1	24,4	19,2	22,3	21,4
	T2	25,6	28,0	19,1	50,6		T2	24,2	18,9	21,3	21,3
	T3	25,0	27,6	18,5	50,3		T3	24,3	19,4	22,2	22,3
	T4	24,9	28,1	18,4	50,8		T4	23,8	19,2	22,1	21,8
	Jaar	24,8	27,9	18,7	50,6		Jaar	24,2	19,2	22,0	21,7

Bron: Eurostat - lfsq_eppga - lfsq_ewhais